

REGION SJÆLLAND

UDDANNELSES ANALYSE 2022

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

Epinion

INDHOLD

Region Sjælland i tal	6
.....	
De unge i uddannelsessystemet	10
.....	
Unge på kanten af uddannelsessystemet	28
.....	
De unges bevægelser omkring uddannelsessystemet	34
.....	
Særtema: Uddannelse uden for de større byer	52
.....	

FORORD

UDDANNELSESANALYSE 2022

Med Uddannelsesanalysen 2022 sætter Region Sjælland for niende år i streg uddannelsesområdet i centrum.

Uddannelsesanalyse 2022 giver både et aktuelt billede af de væsentligste dele af uddannelsesområdet i Region Sjælland, og holder dette billede op imod såvel regionens egne mål som de nationale målsætninger på uddannelsesområdet. Men Uddannelsesanalyse 2022 er også en naturlig forlængelse af de 8 foregående analyser, hvorfor de aktuelle tendenser holdes op imod de seneste års udvikling.

Analysen opgøres på landsplan, for de fem regioner og for de 17 kommuner i Region Sjælland. Opgørelserne giver dermed et indblik i Region Sjællands udvikling sammenlignet med de øvrige regioner. Samtidig giver de kommunale opgørelser et nuanceret indblik i, hvordan hver enkelt kommune i Region Sjælland bidrager til analysens samlede konklusioner.

I 2017 vedtog Folketinget en national målsætning om, at mindst 90 pct. af 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2030. Årets uddannelsesanalyse leverer en revideret evaluering af, hvor langt der er til opfyldelse af denne målsætning på regionalt niveau såvel som landsplan.

I år udvider vi denne analyse ved at se på vigtigheden af at have fuldført en ungdomsuddannelse som 25-årig. Det gør vi via en forløbsanalyse, som over 10 år følger de unge, der som 25-årige var bosat i Region Sjælland uden at have fuldført en ungdomsuddannelse. Over hele perioden sammenlignes denne gruppe med de personer, der som 25-årige havde fuldført en ungdomsuddannelse.

Udviklingen i den demografiske sammensætning i Region Sjælland peger på, at der i den nære fremtid bliver færre unge i regionen. Det skyldes blandt andet, at mange unge fortsat vælger at flytte til København, Aarhus eller Odense for at videreudanne sig.

For at sætte fokus på regionens videregående uddannelser indeholder dette års uddannelsesanalyse en opgørelse af, hvilke af Region Sjællands videregående uddannelsesinstitutioner der er mest attraktive, samt hvor mange unge der søger en videregående uddannelse i Region Sjælland sammenholdt med de øvrige fire regioner.

Endelig sætter særtemaet i dette års uddannelsesanalyse fokus på de muligheder og udfordringer, der er forbundet med at drive ungdomsuddannelser uden for de større byer. Særtemaet gennemgår først hvor i Region Sjælland, der forventes de største fald i elevgrundlaget. Herefter undersøger særtemaet via kvalitative interviews, hvordan hybride skoler, som fx muliggør hjemmeundervisning og onlinedeltagelse, kan være en del af løsningen på store lokale fald i elevgrundlaget.

Analysens opgørelser tager udgangspunkt i data fra offentlige kilder heriblandt Danmarks Statistik, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering samt Undervisningsministeriets databank og datavarehus. Disse datakilder er en absolut nødvendighed for, at Uddannelsesanalyse 2022 igen i år kan baseres på et validt grundlag.

God læselyst!

A photograph showing two young women from behind, working in a kitchen. They are positioned at a stainless steel countertop. The woman on the left has blonde hair in a braid and is wearing a black t-shirt and a hoop earring. The woman on the right has dark hair in a ponytail and is also wearing a black t-shirt and a hoop earring. They are focused on preparing vegetables. On the counter, there are several purple carrots, one orange carrot, and a green vegetable. A black cloth is draped over the edge of the counter. The background is a white tiled wall with a light switch.

REGION SJÆLLAND I TAL

Uddannelsesanalysens første kapitel giver et overblik over Region Sjællands demografiske og socioøkonomiske forhold. Med det nyeste tilgængelige registerdata fra Danmarks Statistik beskriver kapitlet både Region Sjællands borgere samt det sjællandske arbejdsmarked.

Region Sjælland er pr. fjerde kvartal af 2021 hjemsted for i alt 842.681 borgere fordelt på 17 kommuner. 521.216 af disse borgere (62 pct.) er mellem 16 og 66 år, og deres forsørgelsesgrundlag ses i figur 1.1, der fordeler borgerne efter forsørgelsesgrundlag for både hele Region Sjælland og regionens kommuner. Opgørelsen baseres på det nyeste tilgængelige data fra 2019.

Næsten tre ud af fire borgere i Region Sjælland (74 pct.) mellem 16 og 66 år er i beskæftigelse. Det er en stigning på 3 procentpoint siden 2016. Samtidig modtager 16 pct. af borgerne i regionen offentlig forsørgelse, mens 6 pct. er under uddannelse. De sidste 4 pct. står udenfor arbejdsstyrken og udgøres blandt andet af hjemmegående forældre og unge, der forsørges af deres forældre.

Fordelingen af forsørgelsesgrundlaget i Region Sjælland er grundlæggende ens med fordelingen i hele landet. Andelen af borgere, der modtager offentlig forsørgelse, er lidt større i Region Sjælland, og regionen har lidt færre i uddannelse sammenlignet med hele landet.

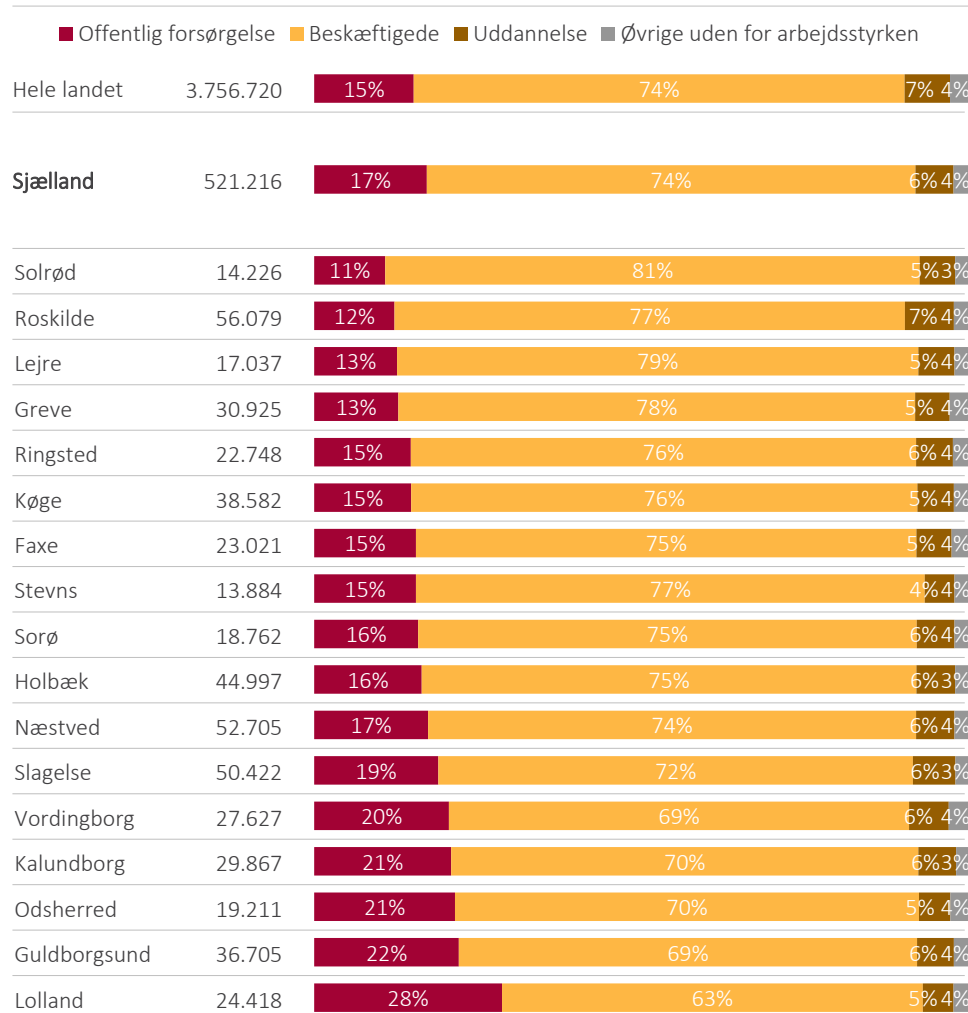
Figur 1.1 viser også, hvordan borgernes forsørgelsesgrundlag fordeler sig i Region Sjællands kommuner. I Solrød, Roskilde, Lejre og Greve er færre end 15 pct. af borgerne mellem 16 og 66 år på offentlig forsørgelse. Modsat er henholdsvis 28 pct. og 22 pct. af borgerne i Lolland og Guldborgsund kommune på offentlig forsørgelse, mens mindre end 70 pct. er beskæftigede.

I figur 1.1 identificeres også et geografisk mønster: Kommuner beliggende længst fra København oplever lavere beskæftigelse og flere borgere på offentlig forsørgelse sammenlignet med kommunerne beliggende tættere på København.

Figur 1.1: Forsørgelsesgrundlaget for borgerne i Region Sjælland

Kilde: Danmarks Statistik (RAS209).

Note: Figuren viser fordelingen af borgere mellem 16 og 66 år i fire forsørgelses kategorier for hhv. hele landet, Region Sjælland og kommunerne i Region Sjælland i 2019 (den nyeste tilgængelige data i Danmarks Statistik). Figuren kan ikke sammenlignes 1:1 med sidste års figur 1.1, da denne byggede på aldersgruppen 16 til 64 år.

Figur 1.2 beskriver Region Sjællands borgere ud fra fire udvalgte sociodemografiske parametre: alder, oprindelsesland, indkomst og uddannelsesniveau.

123.302 borgere i Region Sjælland, svarende til 15 pct. af regionens befolkning, er unge mellem 16 og 29 år. Til sammenligning udgør denne aldersgruppe 18 pct. af landets samlede befolkning. At Region Sjælland har færre 16-29 årige sammenlignet med resten af Danmark, kan skyldes, at mange af regionens unge mellem 16 og 29 år typisk flytter til byer i og omkring hovedstadsområdet eller andre regioner for at studere.

Figuren viser Region Sjællands borgeres oprindelsesland. Det fremgår, at ni ud af ti borgere (90 pct.) har dansk herkomst. 7 pct. udgøres af ikke-vestlige indvandrere, mens de sidste 3 pct. af Region Sjællands borgere består af indvandrere fra vestlige lande.

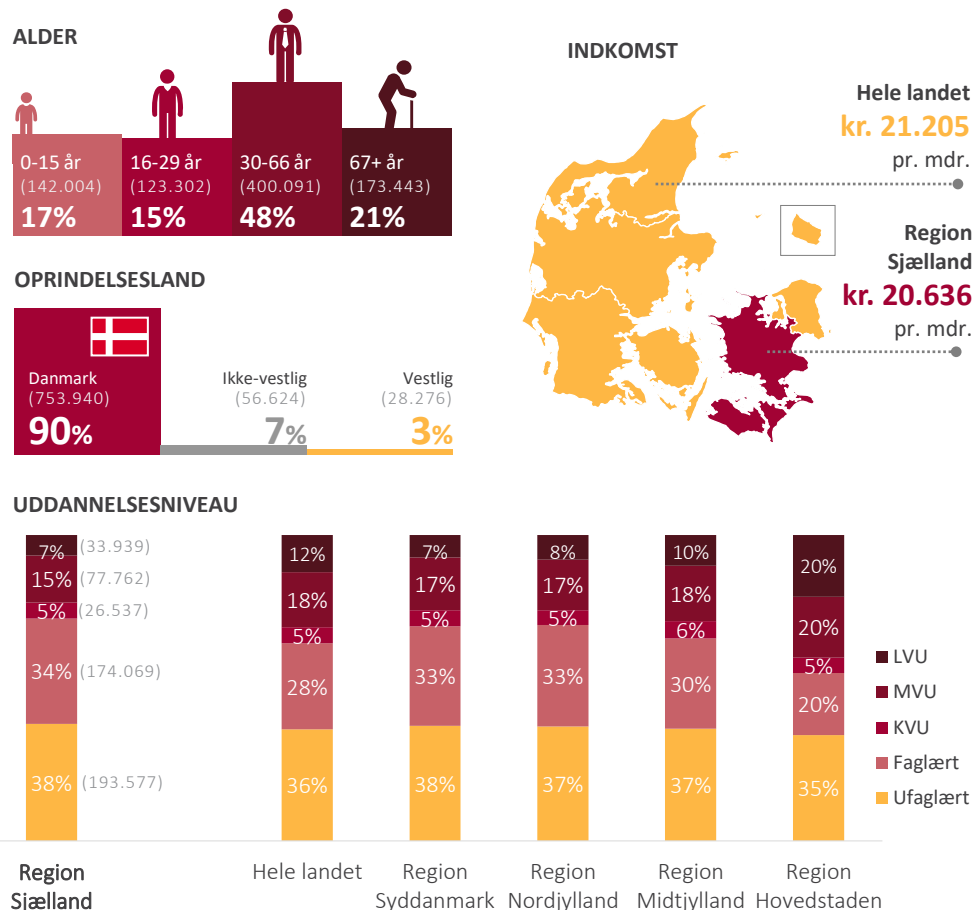
Af figur 1.2 fremgår også den gennemsnitlige disponible indkomst for borgere i Region Sjælland. Disponibel indkomst dækker det beløb, en borger har til boligudgifter, forbrug og opsparing efter skat og rentebetaling. En borger i Region Sjælland råder i gennemsnit over 20.636 kr. om måneden. På årsbasis svarer dette til 247.632 kr. Sammenlignet med den gennemsnitlige disponible indkomst for hele landet er den månedlige indkomst 569 kr. mindre for en borger i Region Sjælland.

Det nederste panel i figur 1.2 vises uddannelsesniveaet blandt borgerne mellem 15 og 64 år i hele landet, i Region Sjælland og for de fire øvrige regioner. I Region Sjælland udgør ufaglærte den største befolkningsandel (38 pct.) efterfulgt af faglærte med en erhvervsuddannelse (34 pct.). Det samme mønster ses i landets øvrige regioner. Syv pct. af borgerne i Region Sjælland har en lang videregående uddannelse (LVU). Andelen er tæt på det halve af den tilsvarende andel på landsplan (12 pct.) men ligger tæt på andelen ovenfor i Region Nordjylland og Region Syddanmark.

Figur 1.2: Sociodemografi i Region Sjælland

Kilde: Danmarks Statistik (FOLK1E, HFUDD11 og INDKP109).

Note: Uoplyst uddannelsesniveau er ikke medtaget. Indkomst viser den gennemsnitlige disponible indkomst. Alder og herkomst er opgjort pr. 2021. Indkomst og uddannelsesniveau er opgjort pr. 2020. Uddannelsesniveau er opgjort for befolkningen mellem 15 og 64 år.

KVU = Kort videregående uddannelse | MVU = Mellemlang videregående uddannelse | LVU = Lang videregående uddannelse
Faglærte dækker erhvervsuddannelserne. Ufaglærte dækker gymnasiale uddannelser og grundskoleuddannelse. Grundet afrunding summerer procentsatserne for Region Sjælland og Midtjylland ikke til 100 procent.

De følgende fire kapitler præsenterer en række detaljerede nøgletal for uddannelsesområdet i Region Sjælland.

02

KAPITEL

Kapitel 2 fokuserer på de **unge i Region Sjællands uddannelsessystem**. Kapitlet viser hvilke uddannelser, de unge søger og begynder på, og hvor mange unge der opnår erhvervskompetencer. Kapitlet går i dybden med forskellene mellem Region Sjællands kommuner og sammenligner også Region Sjælland med billedet i de øvrige regioner og på landsplan.

03

KAPITEL

Kapitel 3 stiller skarpt på de unge, der står **på kanten af uddannelsessystemet** og arbejdsmarkedet. Kapitlet viser hvor stor en andel af de unge, der er på overførselsindkomst, og hvor mange af disse unge der vurderes uddannelses- eller jobparate. Kapitlet illustrerer også forskellene mellem både Region Sjællands kommuner og mellem Region Sjælland og hele landet.

04

KAPITEL

Kapitel 4 behandler de unges **bevægelser omkring uddannelsessystemet**. Kapitlet giver både indsigt i, hvordan de unge flytter mellem boliger, og hvordan de unge bevæger fra ungdomsuddannelsessystemet til videre uddannelse, beskæftigelse eller ledighed. Endelig indeholder kapitlet en forløbsanalyse, der følger unge henholdsvis med og uden en ungdomsuddannelse over en periode på 10 år.

05

KAPITEL

Kapitel 5 udgøres af **særtemaet** for årets Uddannelsesanalyse. Kapitlet stiller skarpt på uddannelse uden for de større byer, ved at undersøge hvilke områder af Region Sjælland, der må forventes at blive særligt pressede af fremtidens søgetal og elevgrundlag for ungdomsuddannelserne. Endelig undersøger kapitlet, hvordan hybride skoler kan udgøre en mulig løsning på faldende søgetal.

DE UNGE I
UDDANNELSESSYSTEMET

KAPITLETS INDHOLD OG HOVEDKONKLUSIONER

Uddannelse er med til at sikre, at unge får en tilknytning til arbejdsmarkedet og en indkomst, de kan leve af. For at klæde regionens unge bedst muligt på til en omskiftelig fremtid er det derfor vigtigt, at så mange som muligt gennemfører en uddannelse efter grundskolen.

Dette kapitel orienterer sig derfor mod, hvordan de unge i Region Sjælland bevæger sig inden for uddannelsessystemet.

Første del af analyserne tager udgangspunkt i den nuværende årgang af 25-årige i Region Sjælland og deres uddannelsesstatus. De efterfølgende analyser ser nærmere på, hvordan det i dag går årgangen af unge, der dimitterede fra grundskolen for 10 år siden i skoleåret 2009/2010. Slutteligt ser kapitlet nærmere på 2021-årgangen af grundskoledimitender og deres videre vej i uddannelsessystemet. Denne kombination af datakilder og synsvinkler skaber et helhedsbillede af de unge i Region Sjælland og deres bevægelser i uddannelsessystemet.

For at give perspektiv til analyserne bliver de vejet mod de nationale mål på ungdomsuddannelsesområdet. Kapitlet inddrager eksempelvis andelen af unge, der ikke opfylder erhvervsuddannelsernes krav om et karaktergennemsnit i dansk og matematik på 02.

Kapitlets opgørelser baseres på data fra Danmarks Statistik, Den Koordinerede Tilmelding samt fra Børne- og Undervisningsministeriets databank/datavarehus via Uddannelsesstatistik.dk

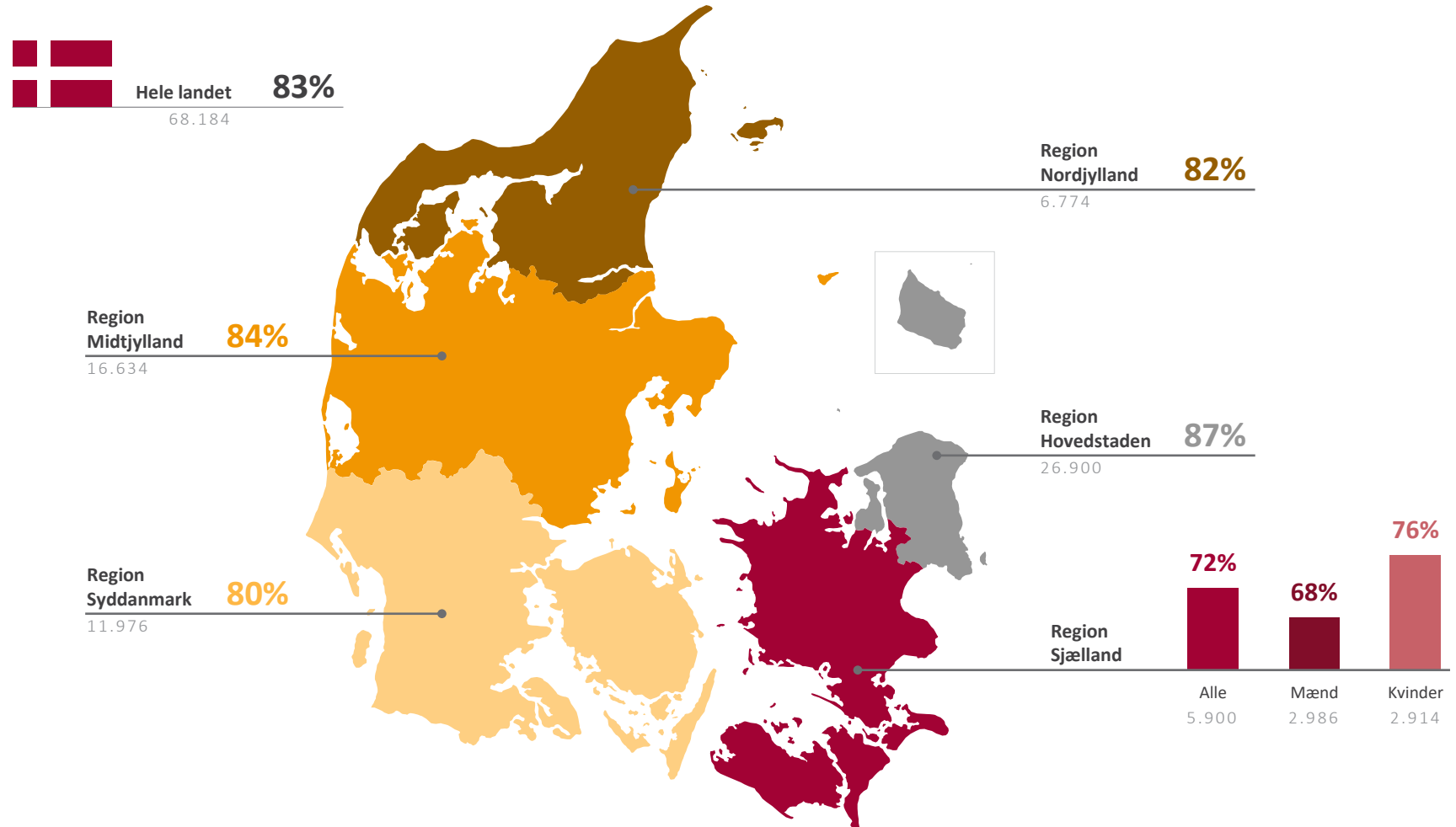
Kapitlet viser følgende hovedtendenser:

- Der er under 10 år til, at den nationalt vedtagne målsætning om, at mindst 90 pct. af de 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse, skal være opfyldt. Sammenlignet med 2020 er Region Sjælland kommet tættere på at efterleve målet.
- Andelen af 25-årige med gennemført ungdomsuddannelse er i 2020 vokset lidt igen efter at have oplevet en lille tilbagegang i 2018 og 2019.
- Andelen af unge i Region Sjælland, der vurderes ikke-uddannelsesparate, er på samme niveau som i 2020. Det er højere end i 2017, 2018 og 2019.
- Færre unge i Region Sjælland opfylder i år kravet om et karaktergennemsnit på 02 i dansk og matematik sammenlignet med sidste år, hvor folkeskolens afgangsprøver var aflyst. Sammenlignet med 2019 er der i år flere, der opfylder kravet.
- Blandt de videregående uddannelser i Region Sjælland oplever professionsbacheloruddannelserne flest 1. prioritetsansøgninger i 2021.
- Over halvdelen af de studerende på videregående uddannelser i Region Sjælland er ikke bosiddende i regionen.

Figur 2.1: Andelen af 25-årige, der har gennemført en ungdomsuddannelse

Kilde: Danmarks Statistik (HFUDD21).

Note: Opgørelsen viser andel og antal af 25-årige i oktober 2020, der har gennemført mindst én ungdomsuddannelse både i de enkelte regioner og i hele landet samlet set. Bopæl er opgjort efter den unges adresse pr. oktober 2020. Uoplyst uddannelsesniveau er ikke medtaget.

ANDELEN AF 25-ÅRIGE MED UNGDOMSUDDANNELSE STIGER IGEN I REGION SJÆLLAND

Folketinget vedtog i 2017 en række nye målsætninger for det danske uddannelsesområde med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job". En af disse målsætninger er, at mindst 90 pct. af de 25-årige på landsplan i 2030 skal have gennemført en ungdomsuddannelse.

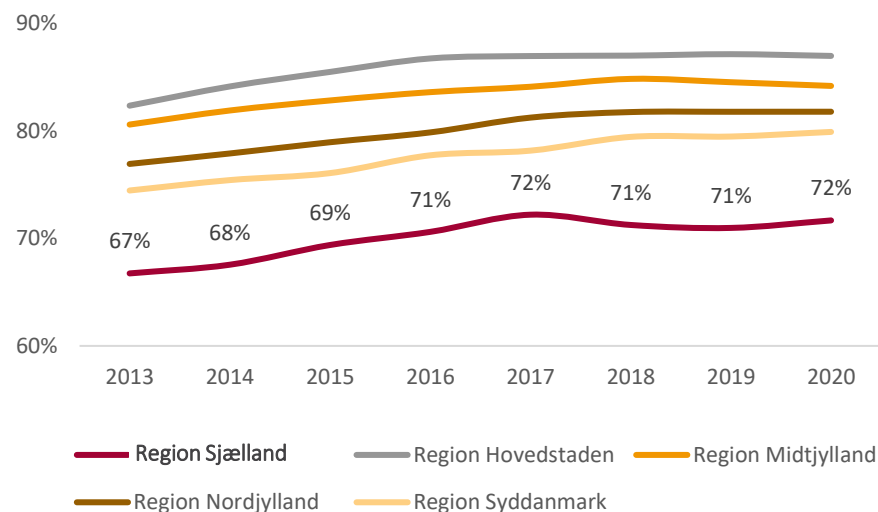
I figur 2.1 ses hvor mange af regionernes af 25-årige borgere, som har gennemført en ungdomsuddannelse. I Region Sjælland har 72 pct. af de 25-årige gennemført en ungdomsuddannelse. Det er 11 procentpoint under den tilsvarende andel på landsplan og den laveste andel blandt regionerne. Kigger man på forskellen mellem mænd og kvinder i Region Sjælland, ses det, at 76 pct. af de 25-årige kvinder har gennemført en ungdomsuddannelse. Det samme er kun gældende for 68 pct. af regionens 25-årige mænd.

Som nævnt i analysen af figur 1.2 er de unge i Region Sjælland særligt tilbøjelige til at flytte til de store uddannelsesbyer for at læse videre eller arbejde. Derfor kan en del af den relativt lave andel af 25-årige med en gennemført ungdomsuddannelse forklares ved, at mange unge fra Region Sjælland flytter væk fra regionen efter endt ungdomsuddannelse.

Figur 2.2: Andelen af 25-årige, der har gennemført en ungdomsuddannelse over tid

Kilde: Danmarks Statistik (HFUDD21).

Note: Opgørelsen viser andelen af 25-årige i årene 2013-2020, der har gennemført mindst én ungdomsuddannelse i de enkelte regioner. Figuren er opgjort efter den unges bopæl i det pågældende måleår. Uoplyst uddannelsesniveau er ikke medtaget. Uddannelse er opgjort pr. 1. oktober hvert år.

Figur 2.1t viser udviklingen i andelen af 25-årige i hver region, der har gennemført en ungdomsuddannelse fra 2013 til 2020. Opgørelsesmetoden har ændret sig fra tidligere undersøgelsesår, sådan at andelen af 25-årige med mindst én gennemført ungdomsuddannelse nu opgøres pr. 1. oktober det pågældende år. I Region Sjælland er andelen steget fra 67 pct. i 2013 til 72 pct. i 2020. Alle regioner oplever vækst i undersøgelsesperioden med minimum 4 procentpoint.

I perioden fra 2013-2020 oplever Region Sjælland den næststørste stigning i andelen af 25-årige med en gennemført ungdomsuddannelse blandt alle regioner (4,9 procentpoint). Fra 2017 til 2019 har tendensen ellers været nedadgående for Region Sjælland, men i 2020 er andelen af 25-årige med en ungdomsuddannelse vendt tilbage til samme niveau som 2017. For de øvrige regioner er andelen af 25-årige, der har gennemført en ungdomsuddannelse, vokset med omkring 1 procentpoint i perioden fra 2017 til 2020. Det svarer til 82 unge.

FLEST 25-ÅRIGE MED EN UNGDOMSUDDANNELSE I ROSKILDE, FÆRREST I LOLLAND OG ALLE KOMMUNER I REGION SJÆLLAND LIGGER UNDER LANDSANDELEN

Ud af de 1.029 25-årige, der bor i Roskilde Kommune, har 81 pct. gennemført en ungdomsuddannelse. Det samme gælder for blot 56 pct. af de 325 borgere på 25 år i Lolland Kommune. Der er altså stor variation mellem Region Sjællands kommuner i andelen af 25-årige, der har gennemført en ungdomsuddannelse. Sammenlignet med den tilsvarende landsandel på 83 pct. ligger Roskilde tættest på men stadig under andelen af 25-årige med en gennemført ungdomsuddannelse.

Opgørelsen af de unges bopæl tager i både figur 2.3 og figur 2.2 udgangspunkt i de 25-åriges *nuværende* bopælskommune. Figuren viser altså ikke hvilken kommune, de 25-årige færdiggjorde deres ungdomsuddannelse i.

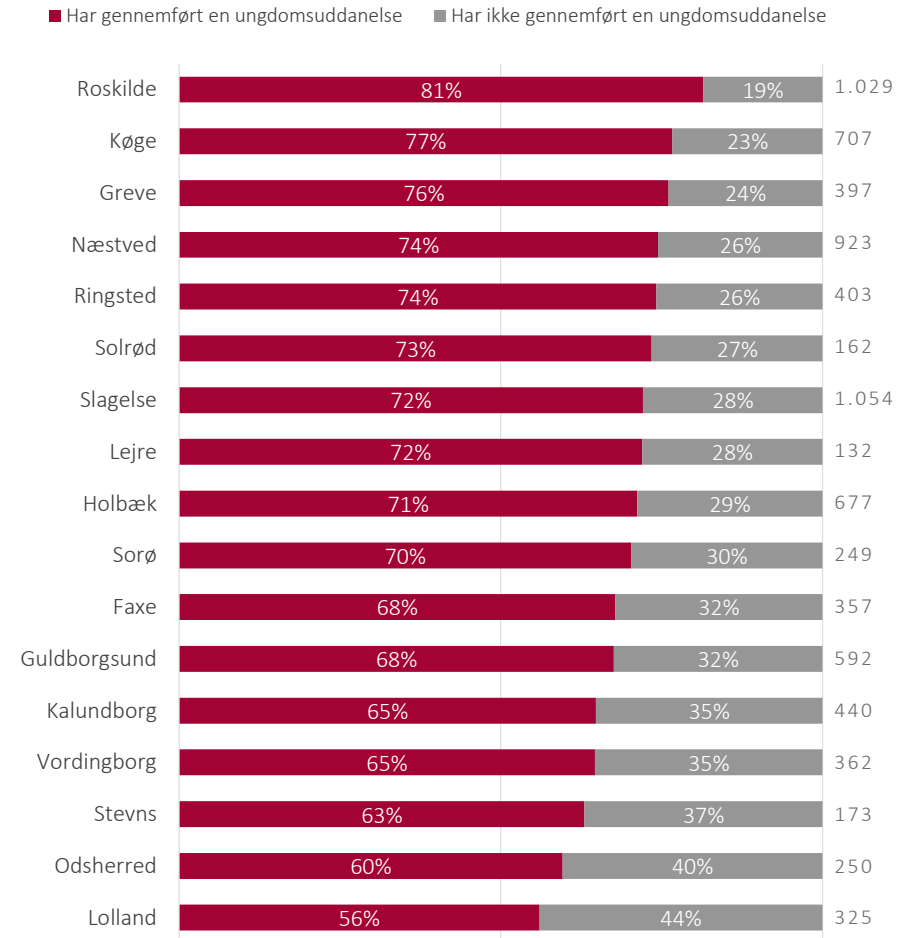
De viste andele i figur 2.3 indikerer derfor ikke nødvendigvis, at 25-årige *fra* Lolland sjældnere tager en ungdomsuddannelse end unge fra regionens øvrige kommuner. En 24-årig kan godt have gennemført en ungdomsuddannelse i Lolland Kommune, hvorefter personen flytter til Roskilde Kommune for at læse videre eller arbejde inden sin 25 års fødselsdag. I det tilfælde vil den unge tælle med i Roskilde Kommunes opgørelse.

For at tage højde for disse forskelle i flyttemønstre må en analyse tage udgangspunkt i den unges bopæl ved afslutningen af 9. klasse. Figur 2.4 og 2.5 og de tilhørende analyser på de næste sider gør netop det.

Figur 2.3: Andelen af 25-årige, der har gennemført en ungdomsuddannelse fordelt på Region Sjællands kommuner

Kilde: Danmarks Statistik (HFUDD21).

Note: Opgørelsen viser andelen og antallet af 25-årige bosiddende i Region Sjælland i oktober 2020, der har gennemført mindst en ungdomsuddannelse. Figuren er opgjort efter den unges bopæl og uddannelse pr.1. oktober 2020. Uoplyst uddannelsesniveau er ikke medtaget.

Som beskrevet skal opgørelserne i både figur 2.1, 2.2 og 2.3 tolkes med en del forsigtighed, da de unge ved måletidspunktet kan være flyttet ud af den kommune, hvor de tog deres ungdomsuddannelse. For at tage højde for disse flyttemønstre opdeler figur 2.3 de unge efter deres bopæl, da de afsluttede 9. klasse. Opgørelsen baseres på de nyest tilgængelige data dvs. den højest fuldførte uddannelse i 2020 for personer, der afsluttede 9. klasse i 2010.

1.844 af Region Sjællands unge har grundskolen som højest fuldførte uddannelsesniveau 10 år efter afslutningen af 9. klasse. Det svarer til 17 pct. af de unge, hvilket er 1 procentpoint over andelen på landsplan. Dermed er Region Sjælland den region, med den største andel af unge med grundskolen som højest fuldførte uddannelsesniveau 10 år efter afslutning af 9. klasse. Andelen er dog faldet med 1 procentpoint siden sidste års måling.

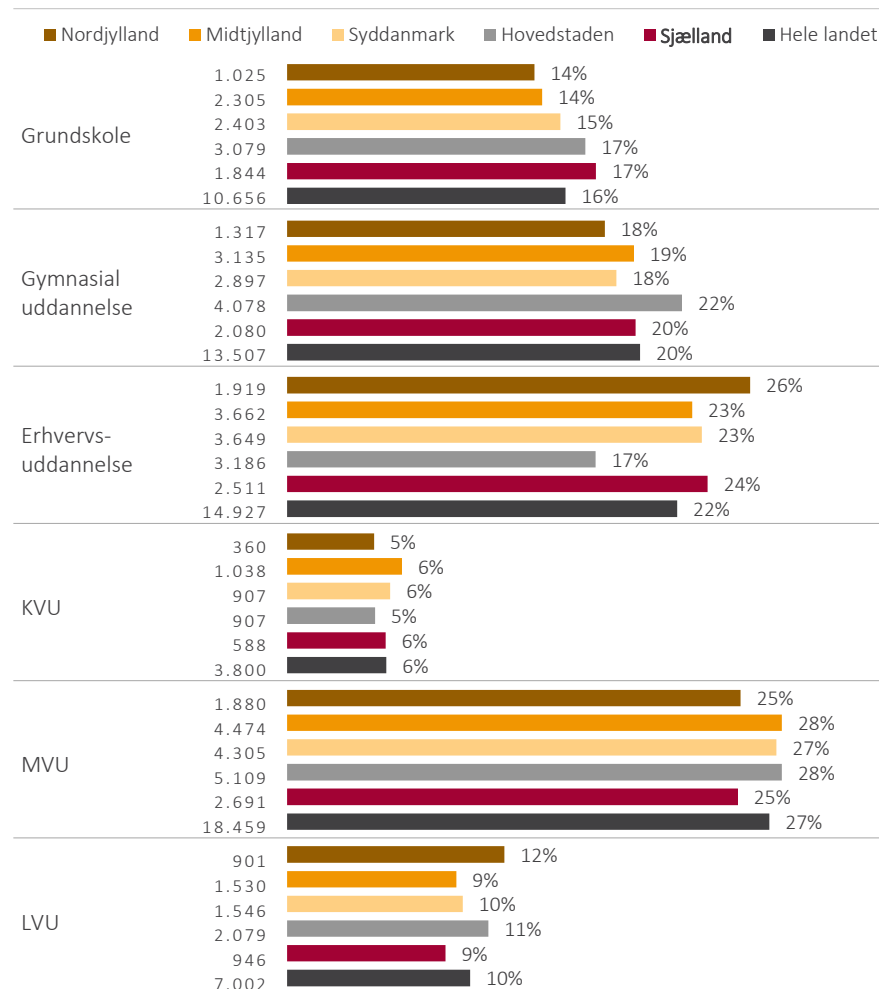
Region Sjælland har også den laveste andel, der gennemfører en mellemlang videregående uddannelse (25 pct.) og en lang videregående uddannelse (9 pct.). Både andelen med en mellemlang og en lang videregående uddannelse er steget med omkring 1 procentpoint siden sidste år.

Igen i år er andelen af unge med en fuldført erhvervsuddannelse højere i Region Sjælland (24 pct.) end på landsplan (22 pct.). Endelig er andelen af Region Sjællands unge med hhv. en gymnasial og en kort videregående uddannelse på niveau med de tilsvarende landsandele.

Figur 2.4: De unges uddannelse 10 år efter 9. klasse

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser det højest fuldførte uddannelsesniveau i 2020 for personer, der afsluttede 9. klasse i 2010 (nyest tilgængelige data). KVV er korte videregående uddannelser, MVU er mellemlange videregående uddannelser, og LVU er lange videregående uddannelser. Figuren er opgjort efter den unges bopæl ved afslutningen af 9. klasse.

Figur 2.5: Unge med grundskolen som højest gennemførte uddannelse 10 år efter 9. klasse

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser andelen og antallet af unge med grundskolen som højest gennemførte uddannelse 10 år efter at have afsluttet 9. klasse i 2010 (nyest tilgængelige data). KVU er korte videregående uddannelser, MVU er mellemlange videregående uddannelser, og LVU er lange videregående uddannelser. Figuren er opgjort efter den unges bopæl ved afslutningen af 9. klasse.

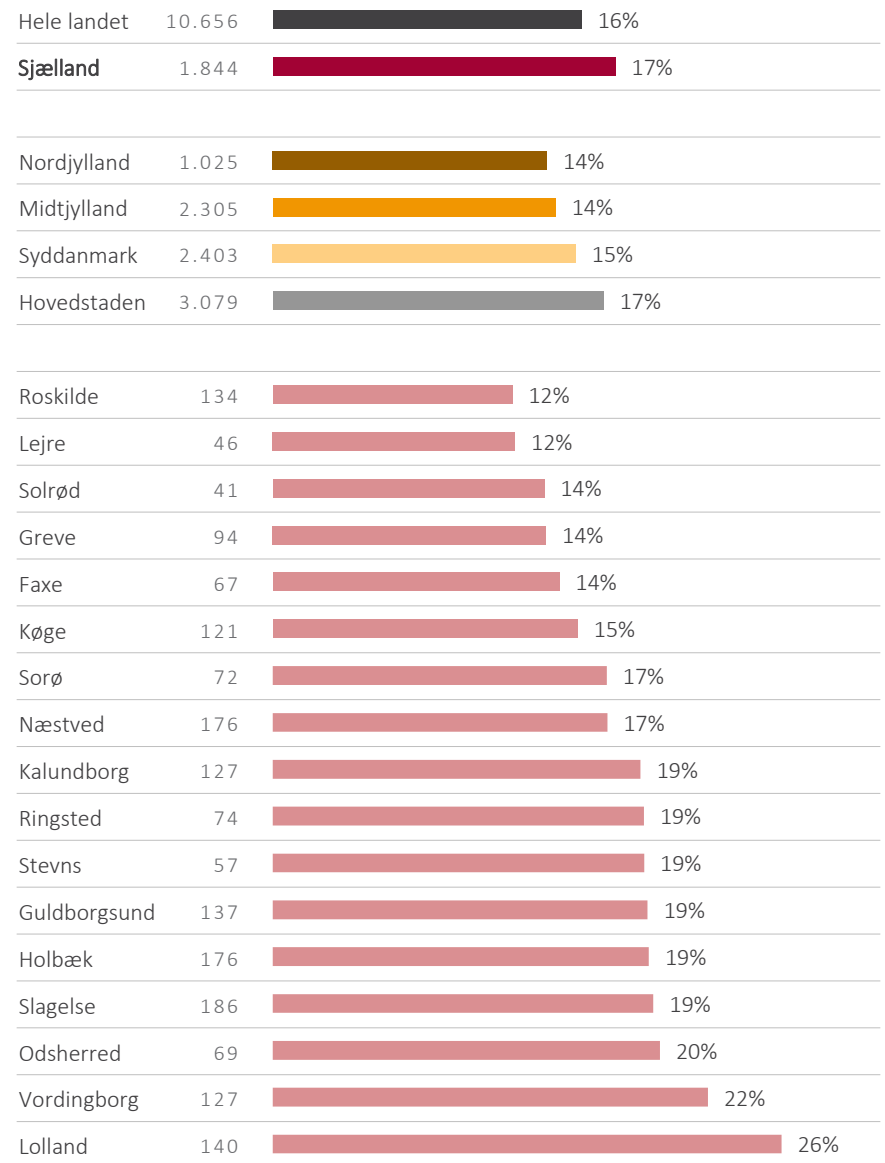
Figur 2.4 viser andelen og antallet af unge, der har grundskolen som højest fuldførte uddannelsesniveau 10 år efter 9. klasse. Både andel og antal vises på landsplan, i de fem regioner og i hver af Region Sjællands kommuner.

I sammenligning med tidligere figurer er forskellene mellem kommuner og regioner mindre i figur 2.5 end i figur 2.1 og 2.3. Det skyldes, at figur 2.5 er baseret på den unges bopæl ved afslutningen af 9. klasse, hvorfor de unges flyttemønstre efter afslutning af 9. klasse ikke påvirker de angivne andele.

Figuren viser dog stadigvæk, at der er betydelige kommunale forskelle internt i Region Sjælland, når man sammenligner andelen af unge med grundskolen som højest fuldførte uddannelsesniveau 10 år efter 9. klasse.

I Roskilde Kommune og Lejre Kommune har 12 pct. af de unge en grundskoleuddannelse som højest gennemførte uddannelse 10 år efter fuldførelsen af 9. klasse. Sammen med kommunerne Solrød, Greve, Faxe og Køge ligger disse kommuner under landsandelen af unge med grundskolen som højest gennemførte uddannelse 10 år efter 9. klasse.

I Lolland, Vordingborg og Guldborgsund Kommune er billedet et andet: Her har henholdsvis 26 pct., 22 pct. og 20 pct. af de unge grundskoleuddannelse som højest gennemførte uddannelse 10 år efter fuldførelsen af 9. klasse. Forskellen mellem Region Sjællands kommuner er større end i sidste års undersøgelse.

Figur 2.6 er baseret på den samme opgørelsesmetode som figur 2.5, men viser alene uddannelsesniveaut blandt unge fra Region Sjælland. Opgørelsen er til gengæld opdelt på mænd og kvinder.

Figuren viser, at der eksisterer betydelige forskelle i uddannelsesniveaut mellem regionens unge kvinder og mænd. 764 unge kvinder, svarende til 14 pct. af de unge kvinder i Region Sjælland, har fortsat grundskolen som højeste gennemførte uddannelsesniveaut 10 år efter endt 9. klasse.

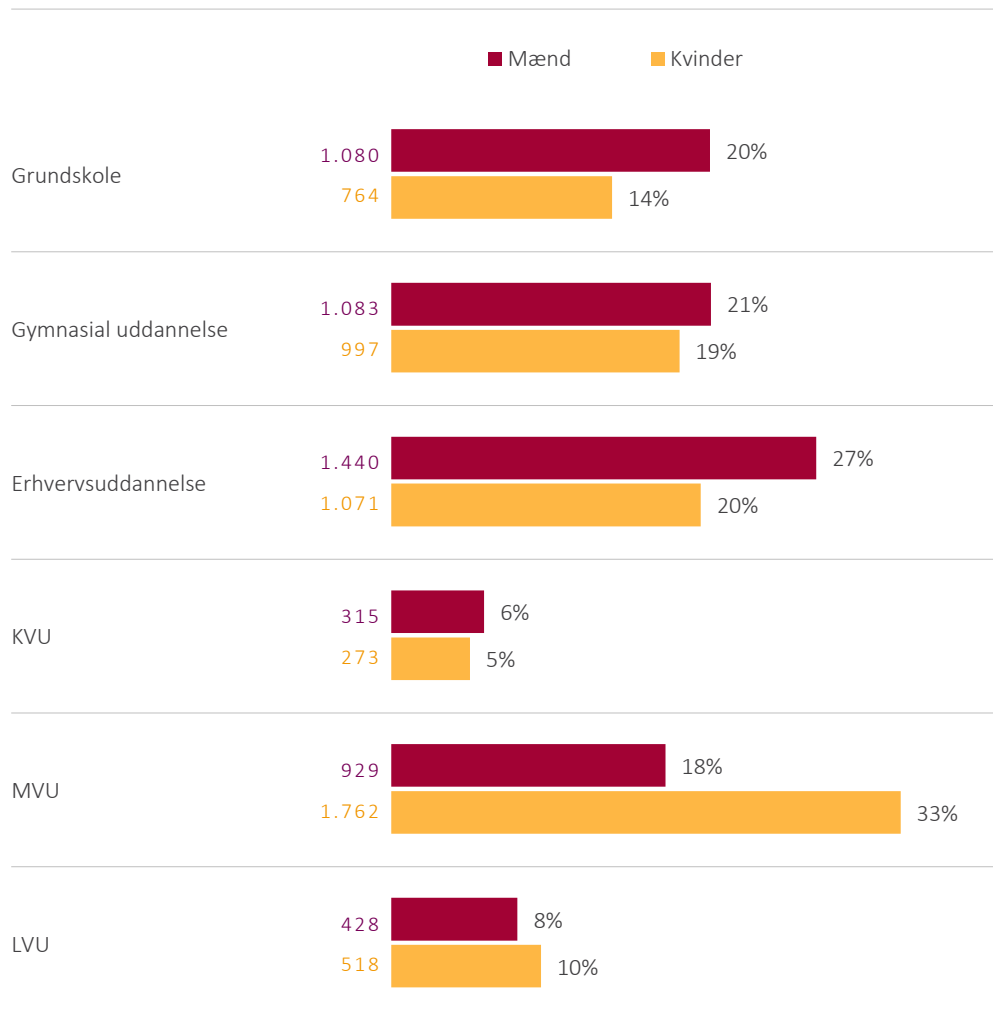
Andelen er 6 procentpoint lavere end blandt de unge mænd. 1.080 af Region Sjællands unge mænd, svarende til 20 pct., har fortsat grundskolen som højeste gennemførte uddannelsesniveaut 10 år efter endt 9. klasse.

Ovenstående udgør ikke den eneste forskel: Næsten dobbelt så stor en andel af Regions Sjællands kvinder som mænd har læst en mellemlang videregående uddannelse (MVU). Omvendt har 7 procentpoint flere mænd end kvinder i Region Sjælland fuldført en erhvervsuddannelse. Dette kan genfindes i alle regioner (ikke vist i figur).

Figur 2.6: De unges uddannelse 10 år efter 9. klasse fordelt på køn

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser højest fuldførte uddannelsesniveaut i 2020 for mænd og kvinder, der boede i Region Sjælland ved afslutningen af 9. klasse i 2010 (nyest tilgængelige data). KVU er korte videregående uddannelser, MVU er mellemlange videregående uddannelser, og LVU er lange videregående uddannelser.

ANDELEN AF IKKE-UDDANNELSESPARATE UNGE I REGION SJÆLLAND ER FALDET SIDEN 2020

Af de unge, der bor i Region Sjælland og søger en gymnasial uddannelse, vurderes 9 pct. ikke-uddannelsesparate. For de unge, der søger en erhvervsuddannelse, er andelen af ikke-uddannelsesparate næsten dobbelt så høj (17 pct.). Dette mønster gentager sig i alle regionerne.

I Region Sjælland er andelen af ikke-uddannelsesparate unge, som søger en erhvervsuddannelse, faldet med 2 procentpoint fra 2020 til 2021. Faldet står i skarp kontrast til den stigning på 5 procentpoint, som vi så fra 2019 til 2020. Faldet ses også for hele landet, omend det her er noget mindre (1 procentpoint).

Et fald i andelen af ansøgere til erhvervsuddannelserne, der vurderes ikke-uddannelsesparate, er et særsyn i uddannelsesstatistisk sammenhæng. Siden erhvervsuddannelsesreformen blev implementeret i 2015, er andelen af ikke-uddannelsesparate ansøgere til erhvervsuddannelserne steget eller været stabil i alle år bortset fra ét nemlig fra 2017 til 2018 (ikke vist i figur).

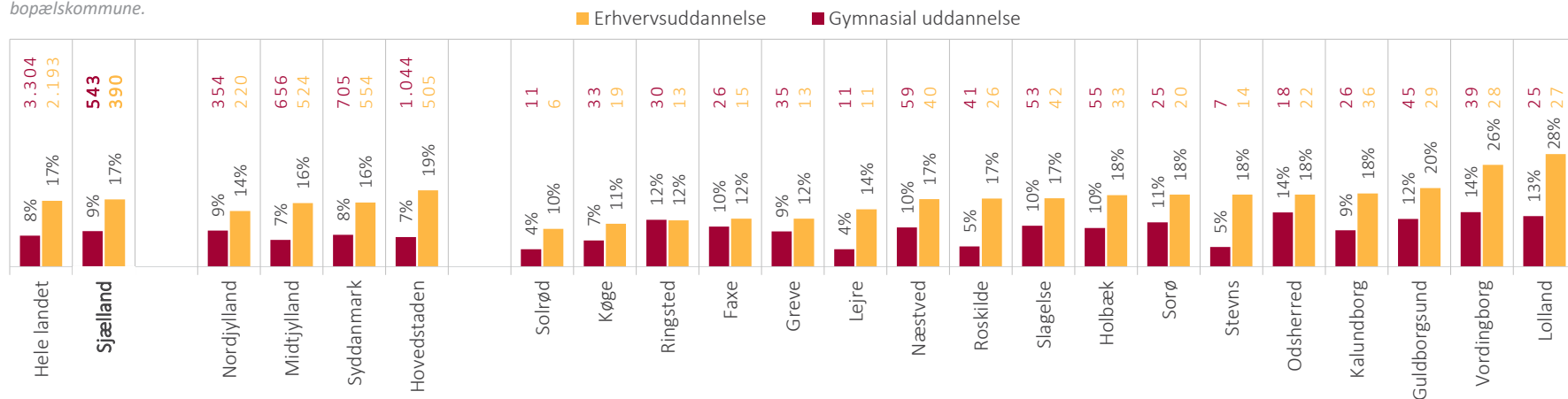
Fra 2020 til 2021 er andelen af ansøgerne fra Region Sjælland, der ikke vurderes uddannelsesparate til gymnasiale uddannelser, uændret. Dermed stoppes tendensen fra 2018 til 2020, hvor andelen af ikke-uddannelsesparate ansøgere til de gymnasiale uddannelser steg fra 4 til 9 pct. Selvom enkelte af de adgangskrav til gymnasiale uddannelser, der blev indført i 2019, siden er rullet tilbage, ligger andelen af ikke-uddannelsesparate ansøgere altså stabilt højere efter kravenes indførsel end før.

Som i tidligere år er der i 2021 væsentlige kommunale forskelle i andelen ikke-uddannelsesparate ansøgere til ungdomsuddannelserne. I Lolland Kommune vurderes over hver fjerde (28 pct.) af ansøgerne til en erhvervsuddannelse ikke-uddannelsesparate. Det samme gælder kun hver tiende ansøger i Solrød Kommune (10 pct.). I den forbindelse er det værd at nævne, at antallet af ikke-uddannelsesparate ansøgere i hver af Region Sjællands kommuner aldrig er højere end 100. Derfor kan små ændringer i antallet af ansøgere lede til store procentvise forskelle mellem kommuner og over tid.

Figur 2.7: Andel af ansøgerne til erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser, der ikke vurderes uddannelsesparate

Kilde: UVM's databank/datavarehus

Note: Figuren viser andelen af elever i 9. og 10. klasse, der søgte en erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse i 2021 uden at være blevet vurderet uddannelsesparat. Figuren er opgjort efter elevens bopælskommune.

Figur 2.8: Andel elever, der ikke opnår 02 i dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøve

Kilde: UVM's databank/datavarehus.

Note: Figuren viser andelen af elever, der ved afgangseksamen i 9. klasse i skoleåret 2020/2021 fik en lavere gennemsnitskarakter end 02 i dansk og matematik. Opgørelsen er baseret på kommunale folkeskoler, hvorfor privat-, fri- og efterskoler ikke er medregnet. For hver elev beregnes karaktergennemsnit af afgangsprøvene i henholdsvis dansk (læsning, retskrivning, mundtlig og skriftlig) og matematik (færdigheder og problemløsning). Figuren er opgjort efter elevens bopælskommune.

	ALLE	DRENGE	PIGER
Hele landet	2.448 5%	1.550 6%	898 4%
Sjælland	501 7%	302 8%	199 6%
Ringsted	42 14%	24 15%	18 12%
Lolland	30 13%	21 17%	9 9%
Odsherred	31 12%	18 14%	13 10%
Holbæk	49 9%	21 8%	28 10%
Vordingborg	35 9%	20 10%	15 8%
Guldborgsund	40 9%	23 10%	17 8%
Næstved	66 9%	46 11%	20 6%
Sorø	25 8%	18 12%	7 5%
Kalundborg	24 6%	12 6%	12 6%
Faxe	22 6%	15 8%	7 4%
Slagelse	40 6%	20 6%	20 6%
Solrød	12 4%	8 5%	4 3%
Køge	26 4%	19 6%	7 2%
Lejre	11 4%	6 5%	5 4%
Greve	19 4%	11 5%	8 3%
Stevns	6 4%	5 6%	1 1%
Roskilde	26 3%	16 4%	10 2%

GENOPTAGELSE AF AFGANGSPRØVERNE BETYDER, AT FÆRRE OPFYLDER KARAKTERKRAVET I 2021

Med erhvervsuddannelsesreformen i 2015 blev der indført krav om et karaktergennemsnit på mindst 02 i dansk og matematik fra folkeskolens afgangsprøve for at påbegynde en erhvervsuddannelse. Figur 2.8 viser andelen af 9. klasseeleverne på kommunale folkeskoler, som efter afgangsprøven i skoleåret 2020/21 ikke opfyldte det krav.

I Region Sjælland opnåede 7 pct. af afgangseleverne ikke et gennemsnit på 02 i dansk og matematik til afgangsprøven 2020/2021. På landsplan er den tilsvarende andel 5 pct. For at nå landsandelen skulle 142 flere afgangselever i Region Sjælland opfylde karakterkravet. Det svarer til, at alle de elever, der ikke opfyldte kravet i Næstved, Vordingborg og Guldborgsund, opnåede et gennemsnit på 02 i dansk og matematik.

Sammenlignet med uddannelsesanalysen fra 2020 er det en stigning på 2 procentpoint i Region Sjælland. Her blev afgangsprøvene erstattet af standpunktskarakterer pga. nedlukningen af danske grundskoler i foråret 2020. Derfor var opgørelsen sidste år lavet alene på baggrund af elevernes standpunktskarakterer. Hvis man sammenligner årets andel med skoleåret 2018/2019, er andelen i 2021 faldet med 2 procentpoint.

Der er store forskelle i andelen af afgangselever, der opfylder karakterkravene mellem Region Sjællands kommuner. I Ringsted, Lolland og Odsherred Kommune er det mere end hver tiende elev (14-12 pct.), der ikke opfylder karakterkravet. Til sammenligning er det kun 3 pct. af eleverne i Roskilde, der ikke opnår et gennemsnit på mindst 02 i dansk og matematik.

Der er også forskelle mellem kønnene: Andelen af drenge i Region Sjælland, der ikke opfylder karakterkravet (8 pct.), er lidt større end andelen blandt piger (6 pct.). Forskellen går igen på landsplan.

STORE KOMMUNALE FORSKELLE I UNGDOMSUDDANNELSESVALG I REGION SJÆLLAND

I figur 2.9 vises andelen af elever i 9. og 10. klasse, der søger en erhvervsuddannelse, en gymnasial uddannelse eller visiteres til en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) i 2021. Derudover illustrerer opgørelsen antallet af unge, der visiteres til de forberedende grunduddannelser (FGU). Opgørelserne er baseret på elevernes førstprioritetsansøgning.

I 2021 søgte 22 pct. af 9. og 10. klasseeleverne fra Region Sjælland ind på en erhvervsuddannelse (EUD eller EUX). 67 pct. af regionens 9. og 10. klasseelever søgte ind på én af de fire gymnasiale uddannelser: STX (38 pct.), HF (9 pct.), HHX (13 pct.) eller HTX (7 pct)

204 elever, svarende til 2 pct. af eleverne i 9. og 10. klasse i Region Sjælland, blev i 2021 visiteret til en FGU. Dermed svarer andelen, der visiteres til FGU i Region Sjælland, til landsandelen. 2 pct. af Region Sjællands 9. og 10. klasseelever blev visiteret til en STU. I 2020 var denne andel 1 pct., omend stigningen synes større end den er grundet afrunding: I 2020 var andelen 1,3 pct., mens den i 2021 var 1,6 pct.

De resterende 6 pct. af eleverne i 9. og 10. klasse i Region Sjælland indgår i kategorien øvrigt, der omfatter unge på ungdomshøjskoler, udlandsophold, arbejde og andet.

Figur 2.9 viser også, at 9. og 10. klasseelevernes søgemønstre er

forskellige på tværs af Region Sjællands kommuner. I Stevns og Kalundborg Kommune er det næsten hver fjerde elev (23-24 pct.), der efter 9. eller 10. klasse søger en erhvervsuddannelse. Til sammenligning er den tilsvarende andel i Solrød Kommune blot 8 pct. og dermed under en tiendedel af eleverne.

Omvendt er det mere end tre ud af fire elever (77 pct.) i 9. og 10. klasse i Solrød Kommune, der søger en gymnasial uddannelse. I Kalundborg Kommune og Odsherred Kommune er den tilsvarende andel 58 pct.

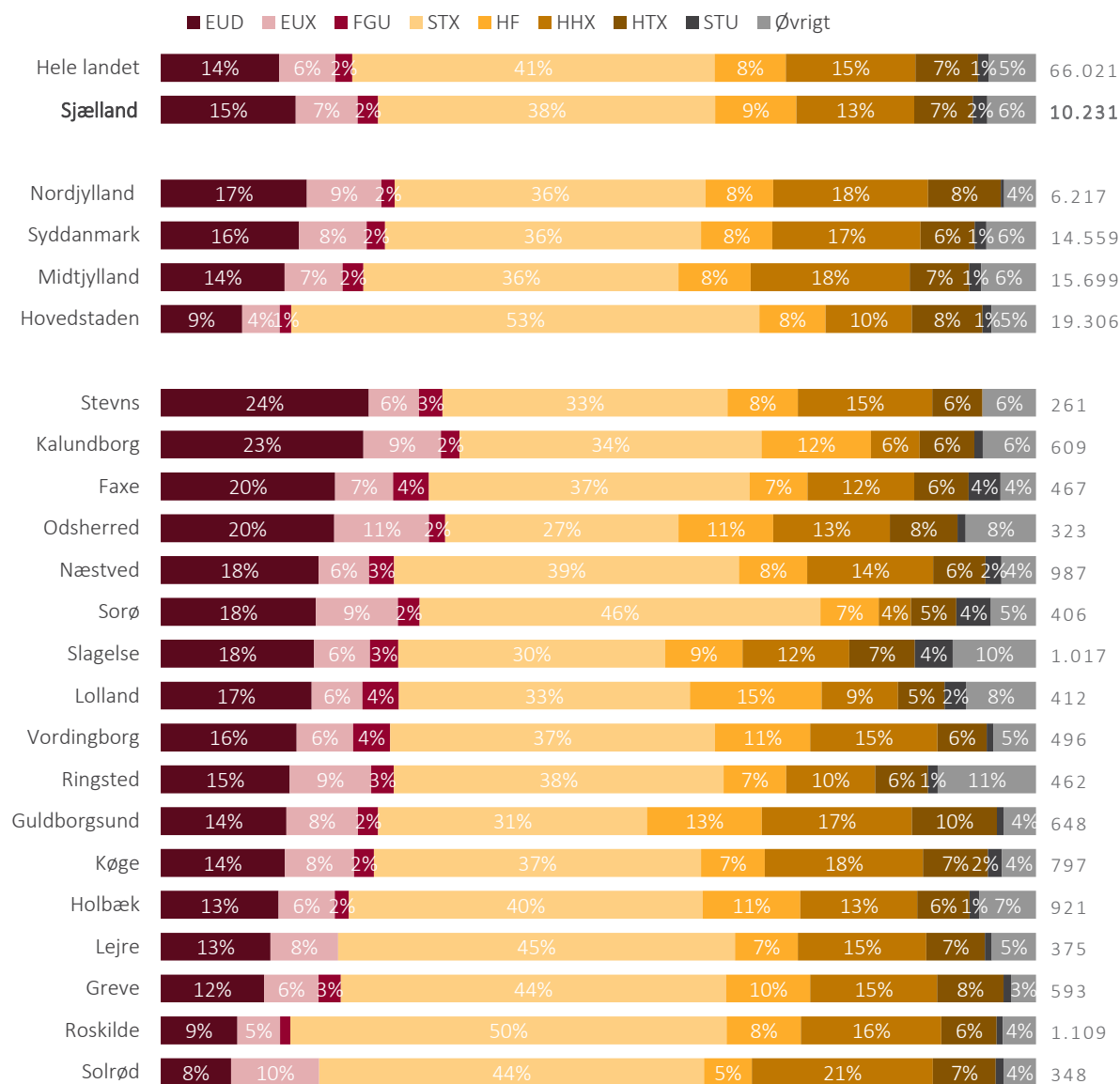
Sidste år viste Uddannelsesanalysen, at andelen af 9. og 10. klasseelever, der søgte en erhvervsuddannelse med EUX, fortsatte på samme niveau som år forinden, nemlig 7 pct. Dette niveau er fortsat ind i årets måling, hvor det igen er 7 pct. af eleverne, der har søgt en erhvervsuddannelse med EUX. Sammenlignet med hele landet er andelen, der søger ind på EUX, 1 procentpoint højere i Region Sjælland i 2021.

Andelen af elever i Region Sjælland, der søger en erhvervsuddannelse uden EUX, er faldet med 1 procentpoint siden sidste års måling.

Figur 2.9: Andel elever, der søger/visiteres til ungdomsuddannelse

Kilde: UVMs databank/datavarehus.

Note: Figuren viser andelen af elever i 9. og 10. klasse, der enten søgte en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse samt elever, som er visiteret til en forberedende grunduddannelse (FGU) eller en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) i 2021. Figuren er opgjort efter elevens bopælskommune. Ansøgninger baseres på førsteprioritetsansøgninger. For at forbedre figurens læsbarhed er andele <1 pct. ikke indskrevet.

REGION SJÆLLANDS NUVÆRENDE UDDANNELSESDÆKNING KAN BLIVE UDFORDRET

At have adgang til et uddannelsessted indenfor en rimelig afstand – altså en god geografisk uddannelsesdækning – bidrager til, at de unge, der *vil* uddanne sig, også *kan* uddanne sig. Derfor matcher uddannelsesstedernes placering og størrelse ofte antallet og fordeling af unge. Men når demografien for de unge i Danmark ændrer sig, kan det skabe store udfordringer for den nuværende uddannelsesdækning. Lokalt såvel som nationalt.

Ved at anvende demografiske befolkningsfremskrivninger for de aldersgrupper, der ofte påbegynder en ungdomsuddannelse, opnås et kvalificeret bud på de udfordringer, som den nuværende ungdomsuddannelsesdækning potentielt står overfor. Figur 2.10 viser derfor Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning for udviklingen i gruppen af 15-17-årige fra 2021 til 2030 for henholdsvis hele landet, de fem regioner og Region Sjællands kommuner.

Figuren viser, at der i 2030 vil være 17 pct. færre 15-17-årige i Region Sjælland sammenlignet med 2021. Det svarer til 5.395 færre unge i regionen – hvilket svarer til mere end 192 gymnasieklasser.

Med dette fald på 17 pct. er Region Sjælland den region med det største forventede procentvise fald i antallet af 15-17-årige borgere. Alle fem regioner står dog overfor en demografisk udfordring. Det forventede fald i Region Nordjylland (14 pct.) og Region Syddanmark (13 pct.) er forholdsvis tæt på Region Sjællands niveau, mens antallet af borgere mellem 15 og 17 år forventes at falde med 11 pct. i Region Midtjylland. I Region Hovedstaden forventes frem mod 2030 et fald i aldersgruppen på 4 pct. Dermed er det forventede fald i gruppen af 15-17-årige markant mindre i Region Hovedstaden end den tilsvarende udvikling i Region Sjælland og de øvrige regioner.

Antallet af unge forventes at falde i alle Region Sjællands kommuner,

men størrelsen på det forventede fald varierer med helt op til 17 procentpoint. Nogle kommuner kan altså forvente en langt større tilbagegang end regionsgennemsnittet. I Vordingborg forventes et fald på 444 15-17-årige, hvilket svarer til et fald på 26 pct. i forhold til den nuværende andel. I Køge forventes et mere eller mindre tilsvarende fald på 24 pct. svarende til 590 unge.

I Solrød Kommune forventes regionens mindste fald. Her forventes 9 pct. færre 15-17-årige frem mod 2030 svarende til i alt 90 unge. For Greve og Roskilde forventes antallet af 15-17-årige at falde henholdsvis 10 og 11 pct. frem mod 2030. Det bemærkes, at hvis man ser bort fra enkelte undtagelser (som fx Køge), så forventes de største fald i den unge aldersgruppe i kommunerne, der geografisk er placeret længst fra Region Hovedstaden.

Resultaterne peger entydigt på, at elevgrundlaget er nedadgående for størstedelen af landet - og særligt i Region Sjælland.

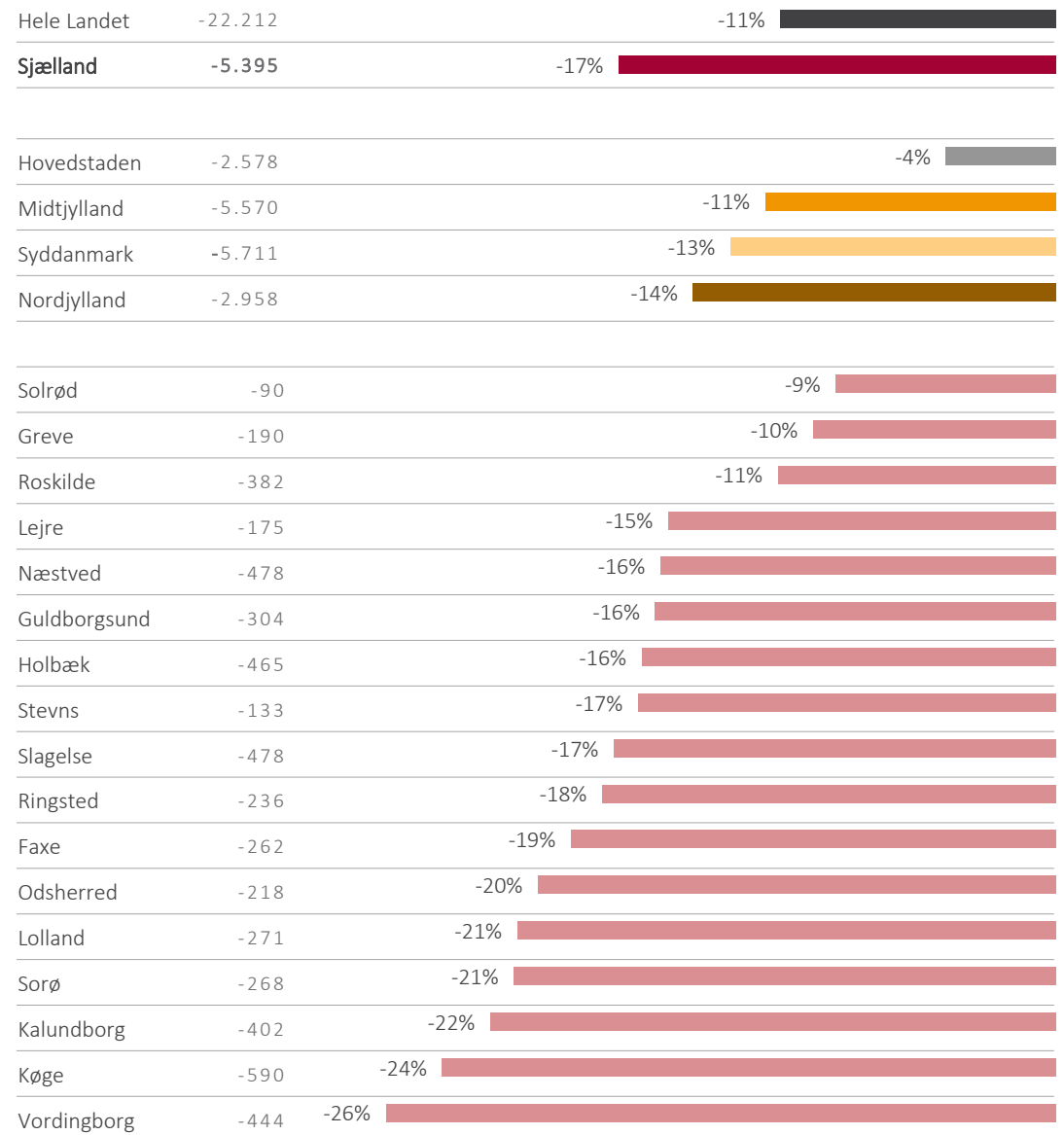
En stor nedgang i elevgrundlag på kommunalt plan er ikke nødvendigvis lig med et tilsvarende stort fald i elevtallet på kommunens ungdomsuddannelsesinstitutioner. I det omfang unge pendler til uddannelsesstederne over kommunegrænserne, er en negativ udvikling i elevgrundlaget i en kommune ikke nødvendigvis ensbetydende med færre elever på kommunens institutioner.

Denne udfordring håndteres i kapitel 5, hvor vi kombinerer befolkningsfremskrivninger med de danske uddannelsesregistres opgørelser af, hvordan ansøgere til ungdomsuddannelser fordeler sig i forhold til alder, køn og bopælsregion. Herved giver fremskrivningerne i kapitel 5 et kvalificeret bud på både fremtidens elevgrundlag og søgetal til Region Sjællands uddannelsesinstitutioner.

Figur 2.10: Demografisk udvikling for de unge (15-17-årige) fordelt på regioner og kommuner, 2021-2030

Kilde: Danmarks Statistik (FRKM120).

Note: Figuren viser udviklingen i antal personer mellem 15 og 17 år fra 2021 til 2030. Figuren er opgjort efter de unges bopælskommune.

EFTER GYMNASIAL UDDANNELSE FORTSÆTTER OVER HALVDELEN AF DIMITTENDERNE PÅ EN MELLEMLANG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE – NÆSTEN HVER TIENDE VÆLGER EN ERHVERVSUDDANNELSE

Figur 2.9 på side 21 viser, at størstedelen af afgangseleverne fra 9. og 10. klasse søger ind på en gymnasial uddannelse. Denne tendens går igen såvel i Region Sjælland som på landsplan. Gennem en gymnasial uddannelse tilegner elever sig kompetencer til et efterfølgende studieliv, men ikke de direkte erhvervskompetencer som opnås ved en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Det er derfor vigtigt for både regionen og de unge selv, at en stor del af Region Sjællands unge videreuddanner sig efter gymnasiet.

Figur 2.11 viser de nyest tilgængelige oplysninger om uddannelsesovergange for unge, som færdiggjorde en gymnasial uddannelse i 2018. Opgørelsen viser, om den unge er i gang med eller har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse 27 måneder efter fuldført gymnasieuddannelse, og hvilken uddannelse der i så fald er tale om. Afgrænsningen i tid er valgt for at undgå at måle de unges adfærd i løbet af en potentiel sommerferie. Opgørelsesmetoden har været anvendt siden Uddannelsesanalyse 2018.

Det ses, at hver fjerde af de unge i Region Sjælland er i færd med eller har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse 27 måneder efter afslutning på deres gymnasiale uddannelse. Det er 2 procentpoint flere end den tilsvarende andel på landsplan (73 pct.).

Flere end halvdelen (57 pct.) af de unge i Region Sjælland påbegynder en mellemlang videregående uddannelse efter fuldført gymnasial uddannelse. Kategorien dækker over både bachelor- og professionsbacheloruddannelser. Opgørelsen inkluderer derfor unge, som efter deres fuldførte uddannelse vælger at fortsætte på en kandidatuddannelse.

Næsten 1 ud af 10 (9 pct.) af dimittender fortsætter på en kort videregående uddannelse, ligesom 9 pct. fortsætter på en erhvervsuddannelse. Sidstnævnte gruppe kunne også have valgt at tage en uddannelse fra EUX fra starten, da de derved kunne kombinere en erhvervsuddannelse og en gymnasial eksamen under ét uddannelsesforløb.

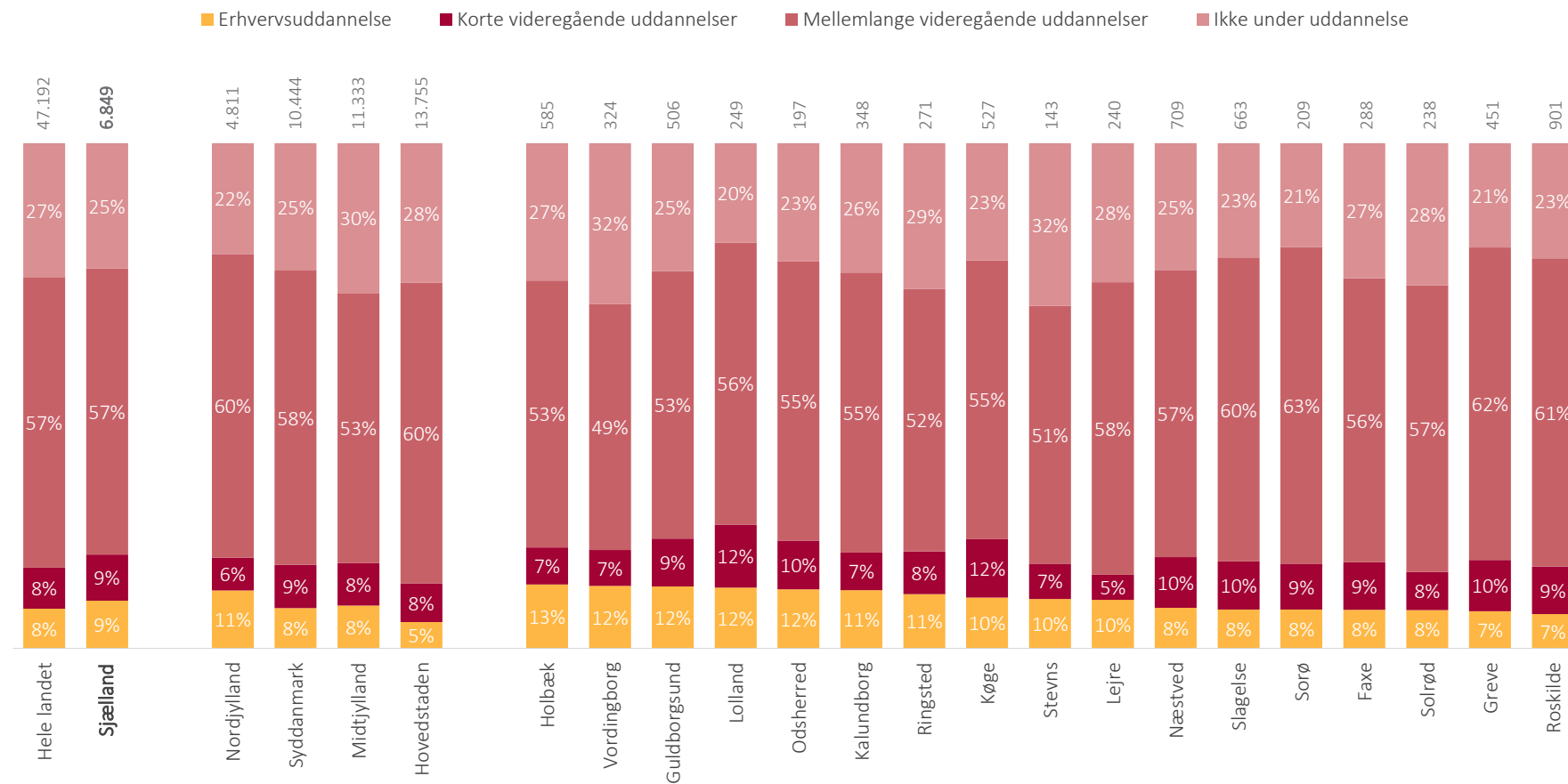
Endelig er der 25 pct. af 2018-studerne fra Region Sjælland, der ikke er under uddannelse 27 måneder efter dimission. Kategorien dækker over personer i arbejde, på udveksling i udlandet eller på overførselsindkomst. Andelen er 2 procentpoint lavere end i sidste års analyse, men 1 procentpoint højere end i 2020- og 2019-analysen. En mulig forklaring på stigningen efter 2020 kan være, at hurtigstartsbonusen, blev afskaffet i 2020. Denne gav ansøgere til videregående uddannelser mulighed for at gange deres karaktergennemsnit med 1,08, hvis de startede på en uddannelse indenfor 2 år. Det kan potentielt betyde, at unge venter længere med at påbegynde en erhvervskompetencegivende uddannelse.

I alle fem regioner ligger andelen af unge, der overgår til en erhvervskompetencegivende uddannelse efter dimission, stabilt omkring landsandelen på 73 pct. Der ses dog forskelle mellem Region Sjællands kommuner. I Holbæk Kommune overgår 13 pct. af de unge til en erhvervsuddannelse efter gymnasiet. Den tilsvarende andel i både Roskilde Kommune og Greve Kommune er omkring halvt så stor (7 pct.). Omvendt fortsætter henholdsvis 61 pct. og 62 pct. af de unge i disse kommuner på en mellemlang videregående uddannelse, hvor den tilsvarende andel i Holbæk Kommune er 53 pct.

Figur 2.11: Overgangen fra gymnasial ungdomsuddannelse til erhvervskompetencegivende uddannelse

Kilde: UVMs databank/datavarehus.

Note: Figuren viser, hvor stor en andel af de unge, som afslutter en gymnasial uddannelse i perioden 1. oktober 2017 til 30. september 2018, der 27 måneder efter er overgået til en erhvervskompetencegivende uddannelse (nyest tilgængelige data). Kategorien 'Ikke under uddannelse' omfatter dem, som ikke er overgået til en anden uddannelse. F.eks. hvis dimittenden går direkte i arbejde, læser i udlandet eller er på overførselsindkomst. 'Mellemlange videregående uddannelser' inkluderer personer, der senere fortsætter på en lang videregående uddannelse. Figuren er opgjort efter den unges bopæl pr. 1. januar 2017. Opgørelsestidspunktet er i år ændret fra tællingsår til afgangår, men opgørelsen kan stadig meningsfuldt sammenlignes med den tilsvarende figur i sidste års analyse.

EN PROFESSIONSBACHELOR ER DEN MEST SØGTE AF SJÆLLANDS VIDEREGÅENDE UDDANNELSER

Figur 2.12 viser andel og antal af førsteprioritetsansøgninger til videregående uddannelsesinstitutioner fordelt på regioner. Med 7 pct. af ansøgerne er Sjælland den mindst søgte region, hvad angår videregående uddannelser. Størstedelen af ansøgerne søger en uddannelse i Region Hovedstaden (42 pct.). Herefter følger Region Midtjylland (26 pct.), Region Syddanmark (15 pct.) og Region Nordjylland (10 pct.).

Figur 2.12 opdeler også ansøgerne til uddannelser i Region Sjælland efter typen af ansøgt uddannelse: 3.518 personer (52 pct.) søger en 3,5-årig professionsbacheloruddannelse. 1.731 personer (26 pct.) søger en 3-årig bacheloruddannelse og dermed første del af en 5-årig kandidatuddannelse, mens 1.465 personer (22 pct.) søger en 2-årig erhvervsakademiuddannelse.

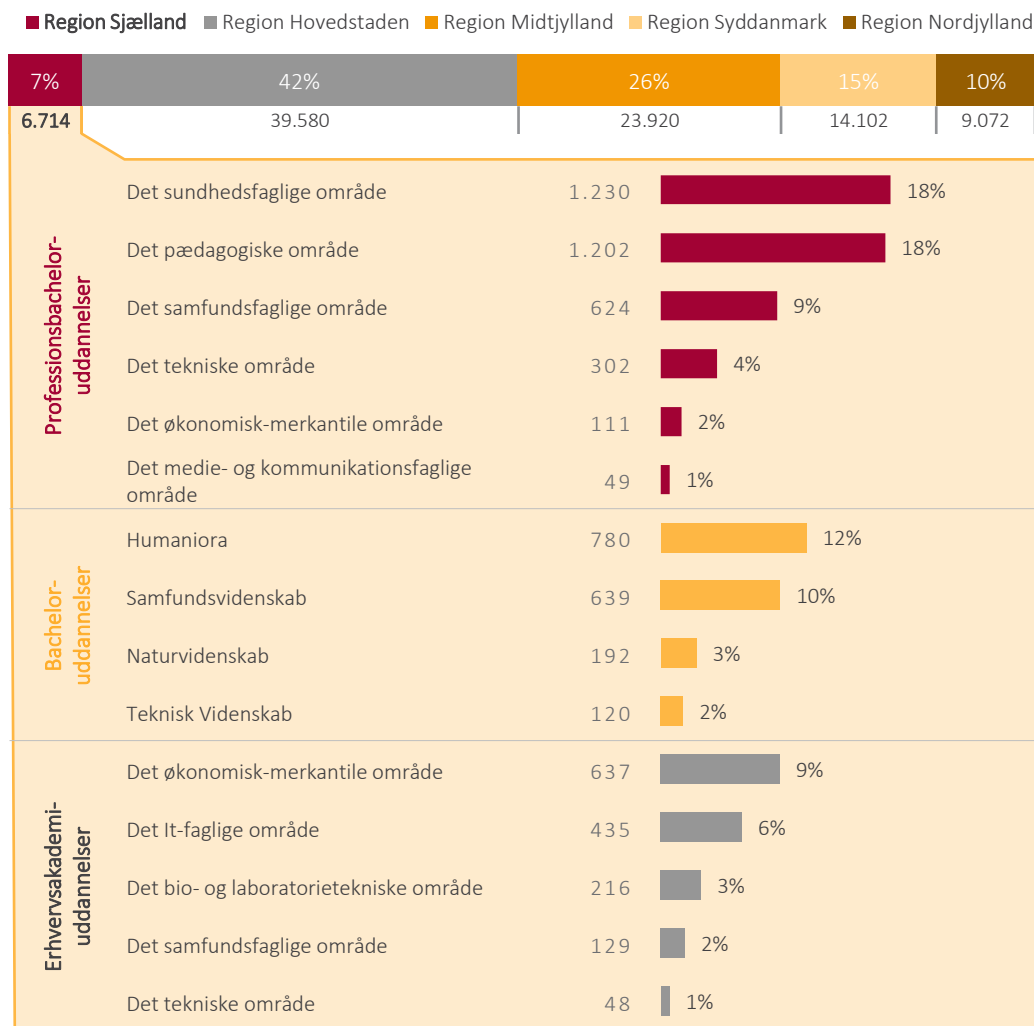
Figuren viser, at professionsbacheloruddannelser indenfor det sundhedsfaglige og det pædagogiske område er de mest søgte videregående uddannelser i Region Sjælland. Begge områder modtager tæt på en femtedel (18 pct.) af alle ansøgningerne til uddannelsesinstitutioner i Region Sjælland. Det sundhedsfaglige område omfatter studier som sygeplejerske og tandplejer, mens det pædagogiske område omfatter lærer- og pædagoguddannelsen.

De uddannelser, der modtager færrest ansøgninger i Region Sjælland, er erhvervsakademiuddannelserne på det tekniske område (1 pct.) og det samfundsfaglige område (2 pct.). Det samfundsfaglige område tæller uddannelsen til administrationsøkonom, mens det tekniske område dækker over uddannelser som byggetekniker og VVS-installatør.

Figur 2.12: Personer, der søger en videregående uddannelse i Region Sjælland opdelt på fagområde

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT)

Note: Figuren viser andelen og antallet af personer, der søgte en videregående uddannelse opdelt på region og på uddannelserne beliggende i Region Sjælland i 2021. Ansøgninger baseres på førsteprioritetsansøgninger.

NÆSTEN HALVDELEN AF DE STUDERENDE PÅ EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE I REGION SJÆLLAND ER IKKE BOSAT I REGIONEN

At en ung læser en videregående uddannelse i Region Sjælland er ikke ensbetydende med, at den unge også ser regionen som et attraktivt sted at bo. Derfor opdeler figur 2.13 de studerende, der er indskrevet på en videregående uddannelse i Region Sjælland efter, om de er bosat i Region Sjælland, det øvrige Danmark eller uden for Danmark.

30. september 2020 var 20.973 studerende indskrevet på en videregående uddannelse i Region Sjælland. 10.813 af de studerende, svarende til 52 pct., var også bosat i regionen. 9.885 studerende (47 pct.) var bosat i det øvrige Danmark, mens 1 pct. var bosat uden for Danmark. Næsten halvdelen af de studerende på en videregående uddannelse i Region Sjælland var altså ikke bosat i regionen.

Figur 2.13 opdeler også de studerende efter, om de er indskrevet på en kort, en mellemlang eller en lang videregående uddannelse. Denne inddeling viser, at der er stor forskel i de unges bopæl mellem de tre typer af videregående

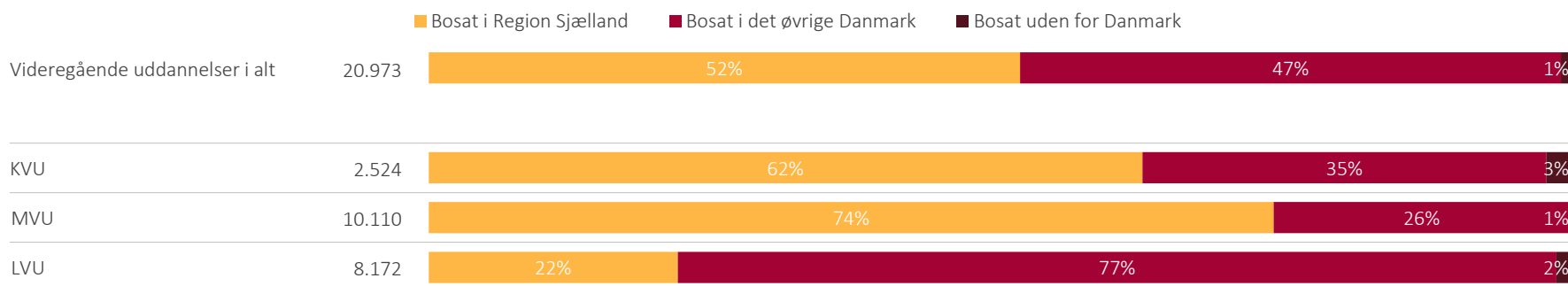
uddannelser. Næsten 2 ud af 3 (62 pct.) af de 2.524 studerende indskrevet på en kort videregående uddannelse i Region Sjælland er også bosat i regionen. For de 10.110 studerende på de mellemlange videregående uddannelser er det næsten 3 ud af 4 (74 pct.), der er bosat i regionen. For disse uddannelsesstyper er størstedelen af de studerende altså bosat i Region Sjælland.

Billedet er omvendt for Region Sjællands lange videregående uddannelser: Her er kun lidt over 1 ud af 5 (22 pct.) af de 8.172 studerende bosat i regionen. Samtidig er hele 77 pct. af de studerende på lange videregående uddannelser i Region Sjælland bosat uden for regionen. Dette skal ses i forhold til, at de to institutioner, der udbyder lange videregående uddannelser i Region Sjælland, er RUC i Roskilde – i kort rejseafstand fra Region Hovedstaden – og Syddansk Universitet i Slagelse – i kort rejseafstand fra Region Syddanmark.

Figur 2.13: Studerende indskrevet på en videregående uddannelse i Region Sjælland

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser personer, der er indskrevet på en videregående uddannelse i Region Sjælland per 30. september 2020 (nyeste data) opdelt opdelt efter personens bopælsregion. KVU er korte videregående uddannelser, MVU er mellemlange videregående uddannelser, og LVU er lange videregående uddannelser. Bopæl er opgjort på det tidspunkt, hvor personen påbegyndte uddannelsen.

Grundet afrunding summerer procentsatserne for MVU og LVU ikke til 100 procent..

A modern classroom with white tables, black chairs, a large TV, and a whiteboard. The room has a grey carpet, a white ceiling with recessed lighting, and two windows on the right wall. A black podium is on the left. The text "DE UNGE PÅ KANTEN AF UDDANNELSESSYSTEMET" is overlaid in white, bold, sans-serif font.

**DE UNGE PÅ
KANTEN AF
UDDANNELSESSYSTEMET**

KAPITLETS

INDHOLD OG HOVEDKONKLUSIONER

Det foregående kapitel satte fokus på Region Sjællands unge i uddannelsessystemet. Selvom denne gruppe dækker de fleste af regionens unge, er det ikke alle, som er en del af uddannelsessystemet: Nogle af de unge er i arbejde, mens andre står helt uden for både uddannelsessystem og arbejdsmarked.

Det er essentielt for både Region Sjælland og de unge selv, at personer på offentlig forsørgelse har mulighed for at tilegne sig de kompetencer, der kan bringe dem tættere på arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet.

Med dette for øje stiller kapitlet skarpt på de unge på offentlig forsørgelse. Kapitlet behandler, hvor stor en andel af de 16-29-årige der modtager offentlig forsørgelse ud af den samlede aldersgruppe i Region Sjælland. Kapitlet viser disse opgørelser for både Danmark som helhed, regionerne og Region Sjællands kommuner.

For at give en dybere indsigt i de unge på offentlig forsørgelse undersøges det også, hvor mange af de unge der vurderes aktivitetsparate eller job- og uddannelsesparate. Herved opnås en større indsigt i, hvor langt de unge, som modtager offentlig forsørgelse, befinder sig fra arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet.

Kapitlets opgørelser er baseret på data fra Jobindsats.dk og Danmarks Statistik.

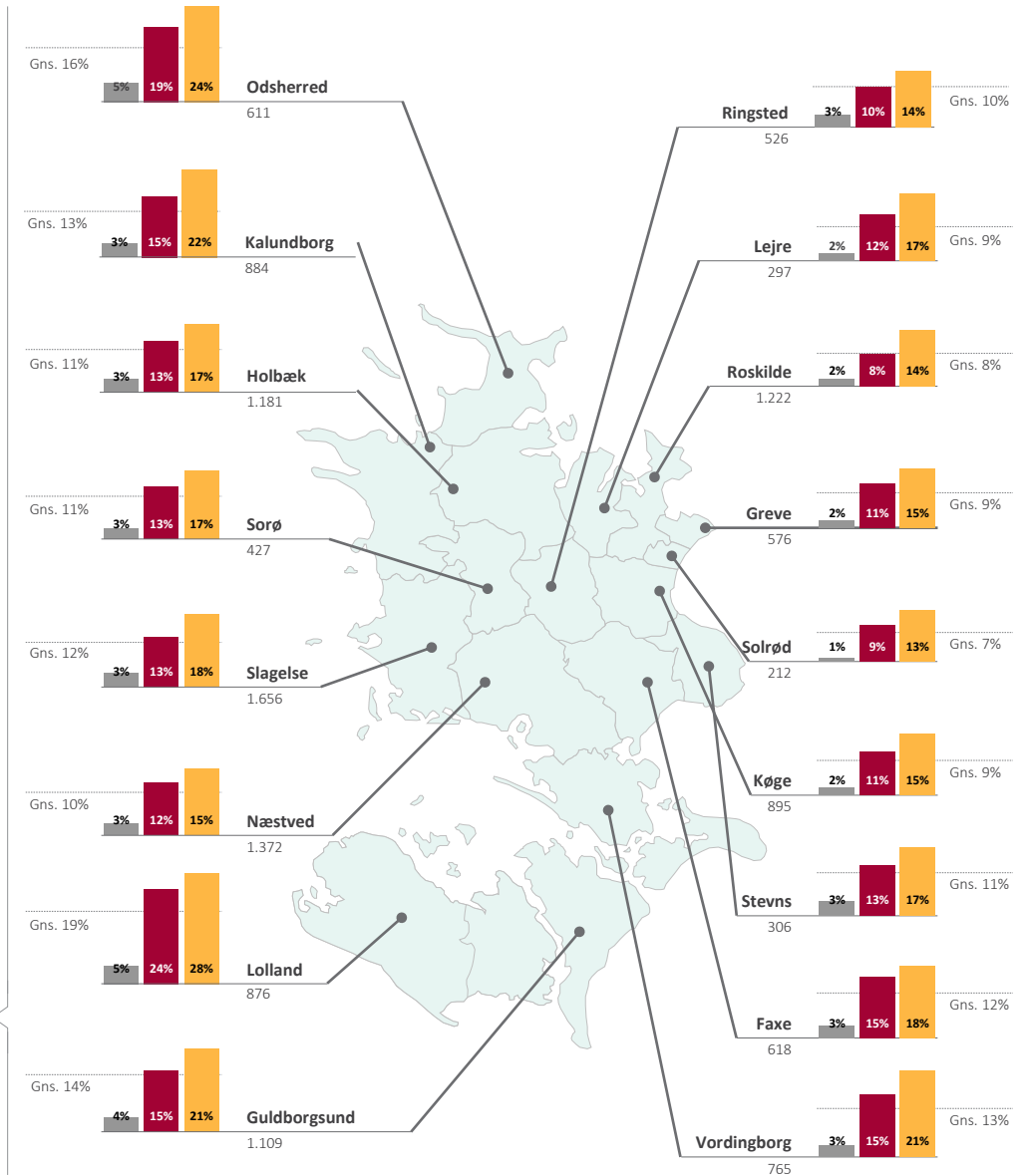
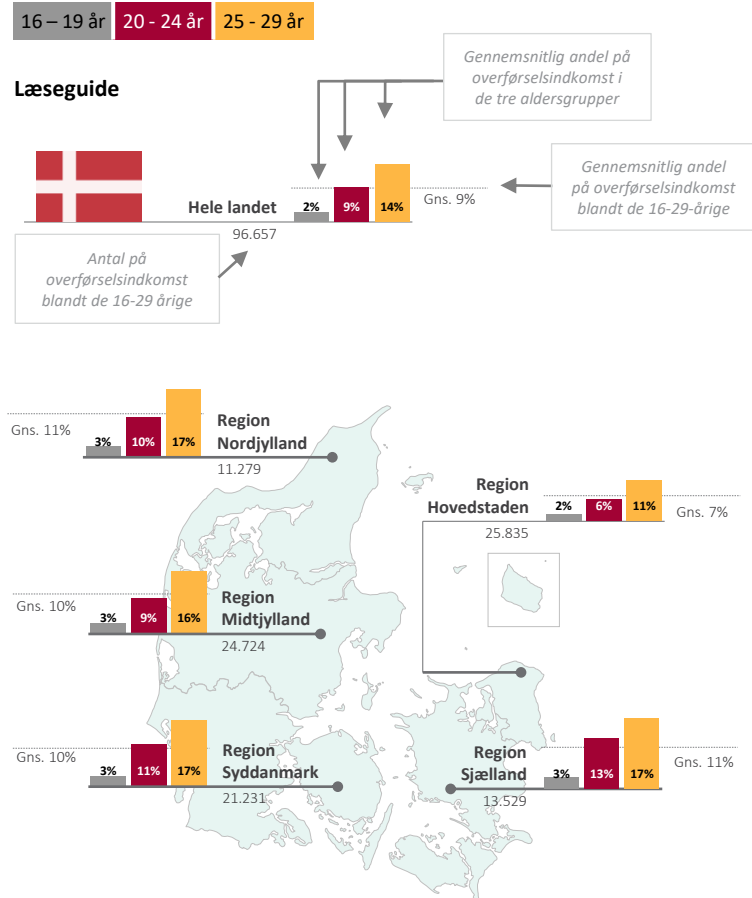
Kapitlet viser følgende hovedtendenser:

- Region Sjælland og Region Nordjylland har den største andel af unge, der modtager offentlig forsørgelse.
- Andelen af offentligt forsørgede unge er størst i aldersgruppen 25 til 29 år og mindst blandt unge mellem 16 og 19 år.
- Andelen af offentligt forsørgede varierer mellem Region Sjællands kommuner. 12 ud af 17 kommuner i Region Sjælland ligger over landsgennemsnittet for andelen af offentligt forsørgede 16-29-årige. De resterende 5 kommuner er placeret lige under eller på niveau med landsgennemsnittet.
- Region Sjælland har den højest sammenlagte andel af visiterede unge på uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse blandt landets fem regioner – dog er andelen blevet mindre siden 2017 og også siden sidste år.
- At der er færre visiterede ydelsesmodtagere i Region Sjælland i år sammenlignet med sidste år skyldes især, at der er en markant lavere andel af de unge, der visiteres som uddannelses- og jobparate. Antallet af unge, der visiteres som aktivitetsparate og dermed befinder sig længere væk fra uddannelses- og arbejdsmarkedet, har ikke flyttet sig nævneværdigt.

Figur 3.1: Andel af 16-29-årige på overførselsindkomst (ekskl. SU) fordelt på kommuner og regioner, 4. kv. 2020 – 3. kv. 2021

Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik (FOLK1).

Note: Opgørelsen inkluderer al offentlig forsørgelse ekskl. SU i 4. kvartal 2020 til 3. kvartal 2021. Herunder bl.a. dagpenge, efterløn, førtidspension, kontanthjælp, integrationsydelse og fleksjob. Det samlede antal 16-29-årige er opgjort pr. 4. kvartal 2021. Andelen baseres på antal fuldtidspersoner. En person, som modtager ydelse i halvdelen af perioden, tæller derfor som en halv fuldtidsperson.

REGION SJÆLLAND OG NORDJYLLAND HAR DEN STØRSTE ANDEL UNGE PÅ OFFENTLIG FORSØRGELSE. LANDSANDELEN ER FALDET.

Figur 3.1 viser andelen af 16-29-årige på overførselsindkomst (eksklusiv SU) for hele landet, de fem regioner og de 17 kommuner i Region Sjælland. Andelen vises specifikt for aldersgrupperne 16-19 år, 20-24 år og 25-29 år og med et gennemsnit på tværs af hele gruppen af 16-29-årige. Opgørelsen er baseret på fuldtidspersoner, hvilket vil sige, at der tages højde for, at ikke alle unge modtager ydelser i lige lang tid. Dette gør det muligt at sammenligne tallene på tværs af aldersgrupper, kommuner og regioner.

9 pct. af de 16-29-årige i Danmark modtager i 2021 offentlig forsørgelse. Andelen er størst i regionerne Sjælland og Nordjylland, hvor 11 pct. af de unge mellem 16 og 29 år modtager offentlig forsørgelse. Det svarer til 13.529 fuldtidspersoner i Region Sjælland og 11.279 fuldtidspersoner i Region Nordjylland. Siden 2018 har den laveste andel af unge på offentlig forsørgelse skulle findes i Region Hovedstaden. Det samme gør sig gældende i år, hvor 7 pct. af de 16-29-årige i Region Hovedstaden modtager offentlig forsørgelse.

I 2020 var det også 11 pct. af 16-29-årige (svarende til 14.139 fuldtidspersoner) i Region Sjælland, der modtog offentlig forsørgelse. Andelen er dog faldet med ca. 0,4 procentpoint fra 2020 til 2021. Faldet er fordelt ligeligt på tværs af aldersgrupperne 16-19-årige, 20-24-årige og 25-29-årige.

Kigger man på de 16-29 årige opdelt efter mindre aldersgrupper, er der betragtelige forskelle i andelen, der modtager offentlig forsørgelse. Fælles for alle regioner er, at andelen af offentligt forsørgede unge er størst blandt de 25-29-årige. I Region Sjælland er andelen af 25-29-årige på offentlig forsørgelse 17 pct. svarende til 7.125 fuldtidspersoner. Det samme var tilfældet for 13 pct. af de 20-24-årige i regionen svarende til 5.448 fuldtidspersoner. Andelen af

offentligt forsørgede er i 2021 ligesom i 2020 kun 3 pct. blandt de 16-19-årige i Region Sjælland. Denne forskel mellem aldersgrupperne går igen for alle landets regioner.

Ligesom i tidligere års uddannelsesanalyser er der ikke særlig stor variation mellem regionerne i hvor stor en andel af de 16-19-årige, der modtager offentlig forsørgelse. Dette mønster kan i stor grad tilskrives, at man som ung under 18 år er pålagt at være i aktivitet. I forlængelse heraf er det også kun meget få af de unge, der er berettiget til at modtage offentlig forsørgelse. Derfor varierer andelen på offentlig forsørgelse mindst for denne gruppe sammenlignet med de to ældre aldersgrupper.

Kigger man på de 17 kommuner i Region Sjælland, gentages det nationale mønster for andelen af offentlig forsørgede: Andelen er størst blandt 25-29-årige og mindst blandt 16-19-årige.

Figuren viser dog også stor variation i den samlede andel af unge på offentlig forsørgelse mellem kommunerne. Lolland og Odsherred er de to kommuner med største andel 16-29-årige, som modtager offentlig forsørgelse. Her er andelen henholdsvis 19 pct. og 16 pct. Omvendt har Solrød og Roskilde den laveste andel af 16-29-årige på offentlig forsørgelse blandt Region Sjællands kommuner. Her er andelen henholdsvis 7 pct. og 8 pct.

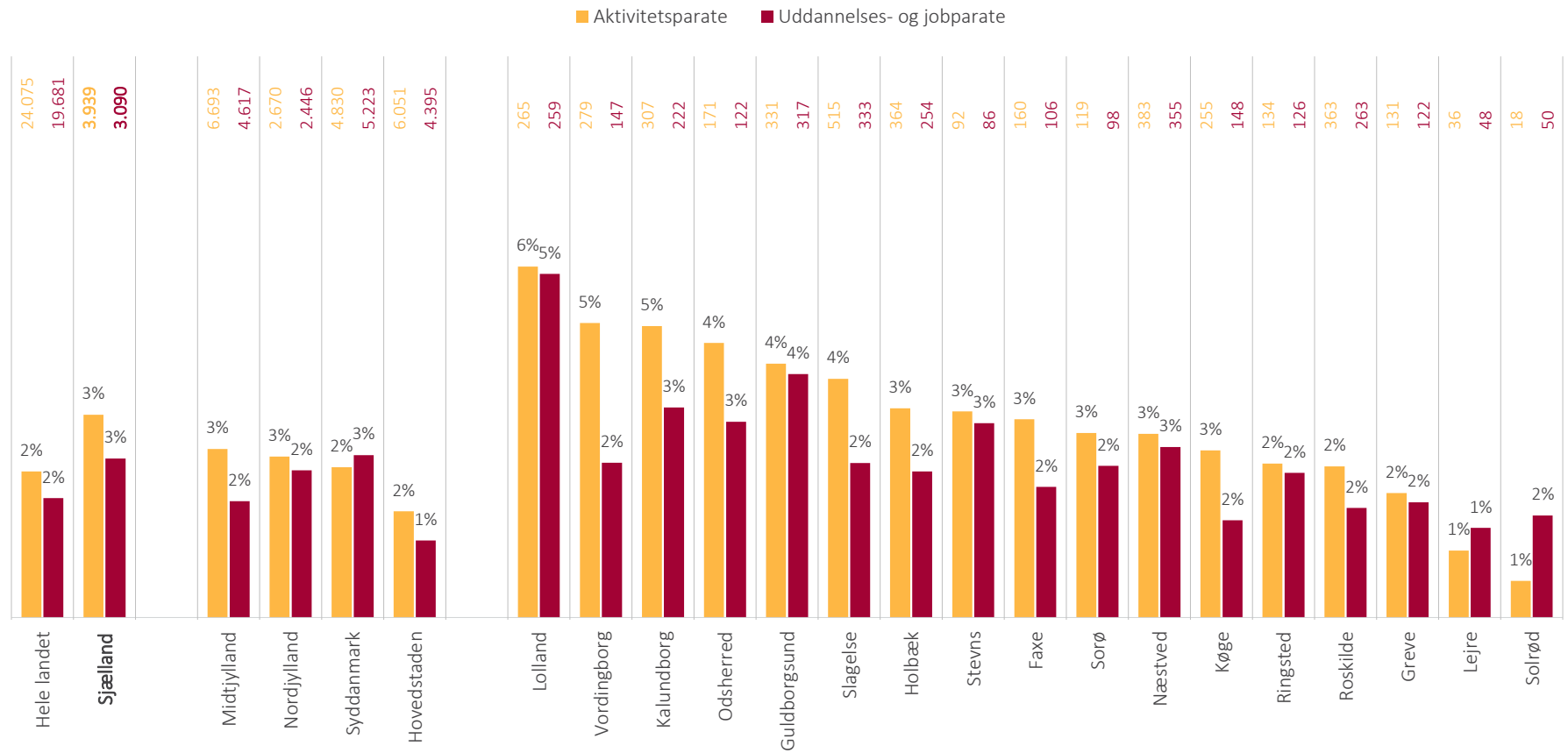
Når vi sammenligner Region Sjællands kommuner med hele landet, ligger 12 af de 17 kommuner over landsgennemsnittet for andelen af 16-29-årige på offentlig forsørgelse. I 2020 lå 11 af kommunerne over landsgennemsnittet.

Opgørelserne i figur 3.1 afviger ikke væsentligt fra den tilsvarende opgørelse i uddannelsesanalyserne lavet for 2017 til 2020.

Figur 3.2: Andel af alle 16-29-årige, der er på uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse og vurderet job- og uddannelsesparate eller aktivitetsparate, 4. kvrt. 2020 – 3. kvrt. 2021

Kilde: Jobindsats.dk og Danmarks Statistik (FOLK1).

Note: Opgørelsen er baseret på personer mellem 16 og 29 år, der har modtaget enten uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse i perioden 4. kvartal 2020 til 3. kvartal 2021. Det samlede antal aktivitetsparate eller uddannelses- og jobparate 16-29-årige er opgjort som gennemsnit over de fire undersøgte kvartaler. Procentandelene er udregnet ud fra det samlede antal 16-29-årige i 3. kvartal 2021.

IGEN I ÅR ER DER FLEST UNGE PÅ UDDANNELSESHJÆLP, KONTANTHJÆLP ELLER INTEGRATIONSYDELSE I REGION SJÆLLAND

Figur 3.2 viser andelen og antallet af 16-29-årige, der modtager enten uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse. Det er forskelligt, hvor langt disse unge er fra at træde ind i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet. Figuren viser derfor også, om den unge er visiteret som 1) aktivitetsparat eller 2) uddannelses- eller jobparat. Opgørelsen bidrager dermed med et nuanceret indblik i, hvor langt den enkelte unge på overførselsindkomst er fra uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet. Figuren opgør de ovenstående tal for regionerne samt for kommuner i Region Sjælland. Ligesom figur 3.1 tager figur 3.2 ved at se på fuldtidspersoner højde for, at ikke alle unge modtager ydelser i lige lang tid.

Samlet modtager 7.029 af Region Sjællands i alt 123.445 unge mellem 16 og 29 år enten uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse og er blevet visiteret som aktivitetsparate eller uddannelses- eller jobparat. Det svarer til 5,7 pct. af alle Region Sjællands 16-29-årige, hvilket er den højeste andel blandt de fem regioner.

Når man ser nærmere på resultatet af de unges visitation, fremgår det, at 3.939 af 16-29-årige i Region Sjælland er vurderet aktivitetsparate, mens 3.090 unge er visiteret som uddannelses- eller jobparate. Det svarer til henholdsvis 3,2 pct. og 2,5 pct. af de 16-29-årige i Region Sjælland.

Til sammenligning blev 4.043 16-29-årige i 2020 erklæret aktivitetsparate, mens 3.899 blev vurderet uddannelses- eller jobparate. Der er altså siden sidste år sket et markant fald i antallet af unge i Region Sjælland, der bliver vurderet job- eller uddannelsesparate. I samme periode ligger antallet af unge, som visiteres som

aktivitetsparate, mere eller mindre stabilt.

Denne udvikling efterlader et mindre positivt indtryk af de samlede ændringerne i antallet af ydelsesmodtagere i Region Sjælland. De unge, der visiteres som aktivitetsparate, befinder sig nemlig længere fra uddannelsessystemet eller arbejde sammenlignet med de unge, der visiteres som uddannelses- eller jobparate. Selvom figur 3.1 viste, at andelen af unge modtagere af offentlige ydelser var stabil i Region Sjælland sammenlignet med sidste år, indikerer figur 3.2 altså at de unge, der er på offentlig ydelse, er længere fra uddannelse eller arbejde end sidste år. Dette mønster genfindes i alle fem regioner.

De forskelle mellem Region Sjællands kommuner, som blev vist i figur 3.1, går igen, når man kigger på andelen af 16-29-årige, der modtager offentlig forsørgelse og visiteres som aktivitetsparate. I Lolland visiteres 265 unge svarende til 5,5 pct. af de 16-29-årige som aktivitetsparate. Det samme er tilfældet for henholdsvis 4,6 pct. og 4,5 pct. af de 16-29-årige i Vordingborg og Kalundborg Kommune svarende til henholdsvis 279 og 307 unge. Omvendt visiteres kun 18 unge i alderen 16-29 år som aktivitetsparate i Solrød. Det svarer til 0,6 pct. af kommunens unge.

Forskellene er lidt mindre, når man ser på de unge, der visiteres som uddannelses- eller jobparate. Her topper Lolland igen listen med 5,4 pct., mens den laveste andel findes i Lejre. Her visiteres 1,5 pct. af de unge som uddannelses- eller jobparate.

Kommunale forskelle til trods ser man, at andelen af unge, der visiteres som uddannelses- eller jobparate, siden 2020 er faldet i alle Region Sjællands kommuner.

DE UNGES BEVÆGELSER OMKRING UDDANNELSESYSTEMET

KAPITLET

INDHOLD OG HOVEDKONKLUSIONER

For at sikre Region Sjællands fremtidige udvikling, er det vigtigt, at regionen i de unges øjne opfattes som et attraktivt sted at bo. Når Sjælland opfattes som en attraktiv region, tiltrækkes unge, der har uddannet sig i det øvrige Danmark. Samtidig bliver det nemmere at fastholde de unge, der har fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse i regionen.

Det er med andre ord relevant at undersøge de unges bevægelser omkring uddannelsessystemet. Dette kapitel undersøger primært disse bevægelser gennem de unges flyttemønstre til og fra Region Sjælland. Kapitlets nøgletal er Region Sjællands nettotilflytning dvs. antal tilflyttere fratrukket antal fraflyttere. Kapitlet ser både på nettotilflytningen samlet og opdelt efter alder og uddannelsesniveau.

Den sidste del af kapitlet fokuserer på de unges bevægelser fra uddannelsessystemet til arbejdsmarkedet eller yderligere uddannelse. Her undersøges de unges livssituation 27 måneder efter fuldført ungdomsuddannelse. Som noget nyt afsluttes kapitlet med en forløbsanalyse, der følger Region Sjællands unge med og uden en ungdomsuddannelse fra de er 25 til de er 35 år. Her undersøges betydningen af at have gennemført en ungdomsuddannelse som 25-årig for beskæftigelse og uddannelsesniveau senere i livet.

Opgørelserne i dette kapitel er baseret på de nyest tilgængelige data om flyttemønstre fra Danmarks Statistik, dvs. de unges flytninger i 2021.

Kapitlet viser følgende hovedtendenser:

- Nettotilflytning til Region Sjælland er positiv. Den drives især af tilflyttere i aldersgruppen 30-69 år.
- Nettotilflytningen er ikke positiv i alle befolkningsgrupper: I alle Region Sjællands kommuner ses en negativ nettotilflytning af personer mellem 16 og 25 år og en positiv nettotilflytning for personer over 25 år.
- Når borgerne inddeles efter højest gennemførte uddannelse, ses en stor negativ nettotilflytning fra Region Sjælland blandt personer med en gymnasial uddannelse.
- Blandt de unge, der flytter indenfor Region Sjælland, er nettotilflytningen ligesom sidste år størst til de store uddannelsesbyer, nemlig Roskilde, Slagelse og Næstved.
- Andelen af unge, der er på offentlig forsørgelse 27 måneder efter endt ungdomsuddannelse, er på nogenlunde samme niveau som sidste år. Andelen af offentligt forsørgede blandt erhvervsuddannede er dog faldet med 3 procentpoint.
- Halvdelen af de 25-årige i Region Sjælland, som ikke gennemførte en ungdomsuddannelse, er i beskæftigelse som 35-årige. Det er langt mindre end hos regionens unge med en fuldført ungdomsuddannelse, hvor 78 pct. er i beskæftigelse.

Figur 4.1: Nettotilflytning i Region Sjælland fordelt på flytterens alder og fra- og tilflytningsregion, 2020

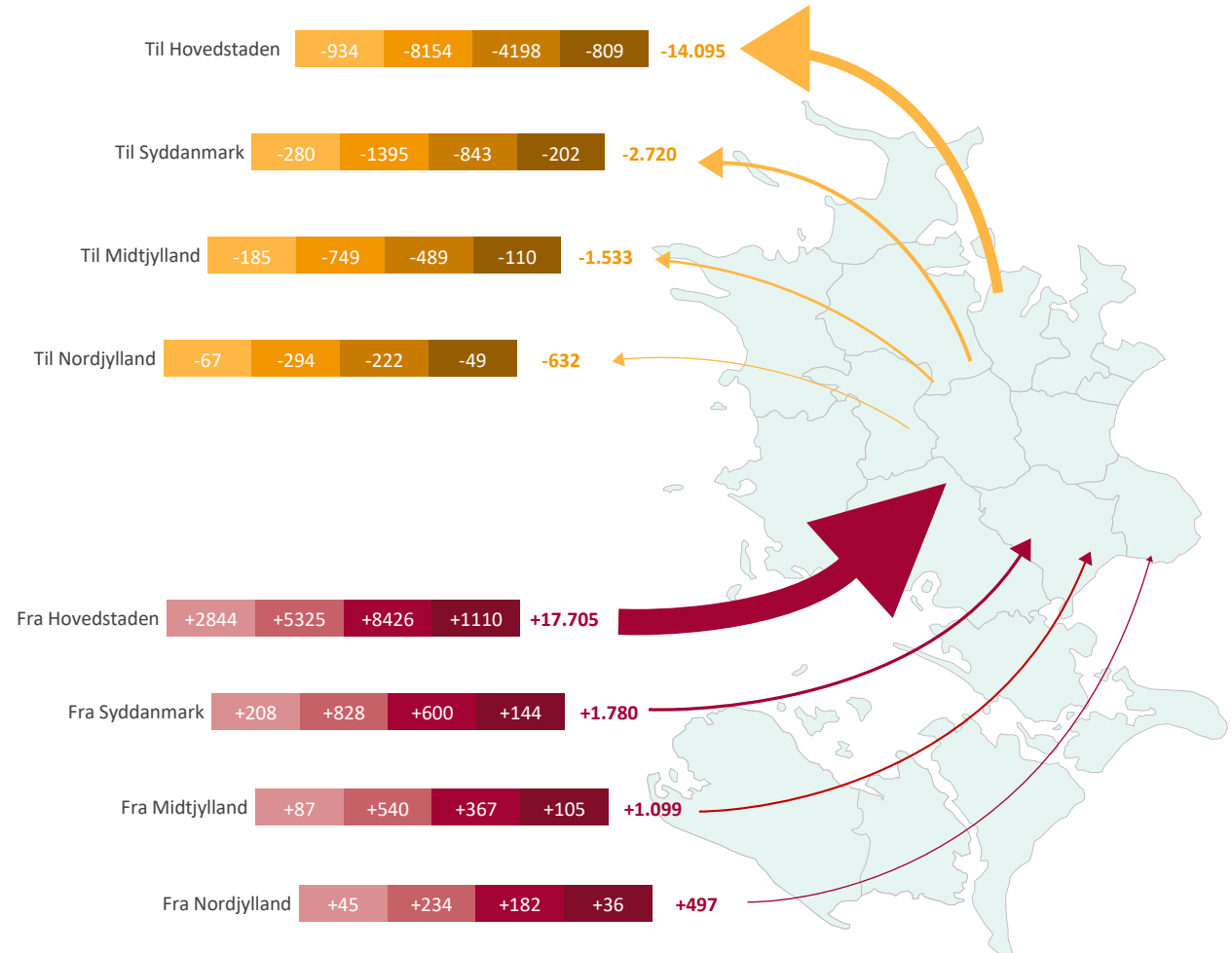
Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen er baseret på antallet af personer fra 0-14 år, 15-29 år, 30-64 år og over 65 år, der flytter fra og til Region Sjælland i 2020 fordelt på til- og fraflytningsregion.

➔ I alt **21.081** flytter **til** regionen

➔ I alt **18.980** flytter **fra** regionen

Flytter fra Region Sjælland	0-14år	15-29år	30-64år	65+ år	I alt
Flytter til Region Sjælland	0-14år	15-29år	30-64år	65+ år	I alt

Figur 4.1 viser nettotilflytning til og fra Region Sjælland i 2020. Med andre ord: Hvor mange flytter *til* Region Sjælland fra hver af de fire andre regioner, og hvor mange flytter *fra* Region Sjælland til de andre regioner. Flyttemønstrene vises både samlet og opdelt efter, hvor gammel den person, der flytter, er på flytningstidspunktet. Figuren viser, at i alt 21.081 i 2020 er flyttet *til* Region Sjælland, mens 18.980 er flyttet *fra* regionen.

I 2020 var der altså en positiv nettotilflytning *til* Region Sjælland på i alt 2.101 personer. Det er markant flere end det tilsvarende niveau fra sidste års analyse, hvor nettotilflytningen var 1.397 personer. 2020-niveauet ligger dog jævnt med både 2018 og 2017, hvor det lå på henholdsvis 2.099 og 2.119 personer. Stigningen fra 2019 drives især af, at langt flere borgere mellem 30 og 64 år i 2020 er flyttet *til* Region Sjælland fra de øvrige regioner.

DE 15-24-ÅRIGE FLYTTER STADIG VÆK FRA REGION SJÆLLAND

Figur 4.2 opdeler nettotilflytning til Region Sjælland i 2020 efter, hvor gammel personen, der flytter, er på flyttetidspunktet.

Den samlede positive nettotilflytning *til* Region Sjælland dækker over en positiv nettotilflytning i alle aldersgrupper med undtagelse af unge på henholdsvis 15-19 år og 20-24 år samt den ældste aldersgruppe på 70 år og derover. Der flytter altså flere 15-24-årige unge *fra* Region Sjælland end *til* Region Sjælland. Den negative nettotilflytning er i 2020 størst for de 20-24-årige, hvor 3.859 flere unge flyttede *fra* end *til* Region Sjælland. Blandt borgere på 70 år og derover er den negative nettotilflytning 16 personer.

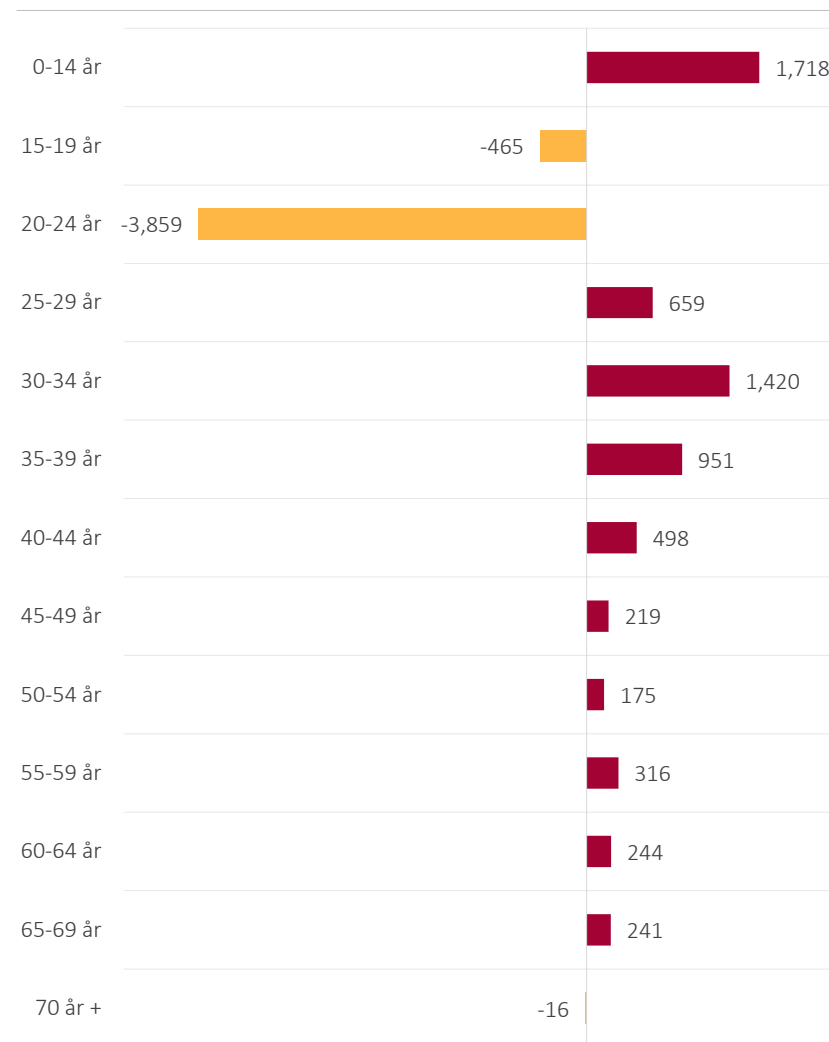
I de resterende 10 aldersgrupper er nettotilflytningen *til* Region Sjælland positiv. I disse aldersgrupper er der altså flere personer, der flytter *til* Region Sjælland, end personer der flytter *fra* Region Sjælland.

Den negative nettotilflytning af unge mellem 15 og 24 år er markant. Den negative nettotilflytning i denne gruppe er på 4.324 personer, hvilket mere eller mindre svarer til den samlede nettotilflytning i aldersgrupperne fra 25 til 59 år år (4.238 personer).

Figur 4.2: Nettotilflytning i Region Sjælland fordelt på flytterens alder, 2020

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen er baseret på personer, der er flyttet til- eller fra Region Sjælland i 2020. Alder er opgjort ved tidspunktet for flytningen.

Figur 4.3 viser også den samlede nettotilflytning *til* Region Sjælland fra de andre regioner. I denne figur er nettotilflytningen dog opdelt efter til- og fraflytternes højeste fuldførte uddannelsesniveau.

Figuren gentager mønstret fra de tidligere års uddannelsesanalyser: Nettotilflytningen *til* Region Sjælland er negativ for personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse og positiv for personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse som højeste fuldførte uddannelse.

For personer med grundskole eller gymnasiale uddannelser som højest fuldførte er nettotilflytningen altså negativ. Den negative nettotilflytning er klart størst for personer med en gymnasial uddannelse. I denne gruppe var der i 2020 i alt 2.888 personer flere, der flyttede *fra* end *til* Region Sjælland. Det er ca. 127 flere end i 2018. Omvendt er der flere med både erhvervs- og videregående uddannelse, der flytter *til* end *fra* Region Sjælland.

Tilsammen viser figur 4.2 og 4.3 et bredere regionalt flyttemønster: Mange unge flytter væk *fra* Region Sjælland efter at have fuldført en gymnasial uddannelse – formentlig med henblik på at starte på en videregående uddannelse i en af studiebyerne uden for regionen. Omvendt flytter de ældre med en erhvervskompetencegivende uddannelse ofte *til* – eller måske endda tilbage *til* – Region Sjælland.

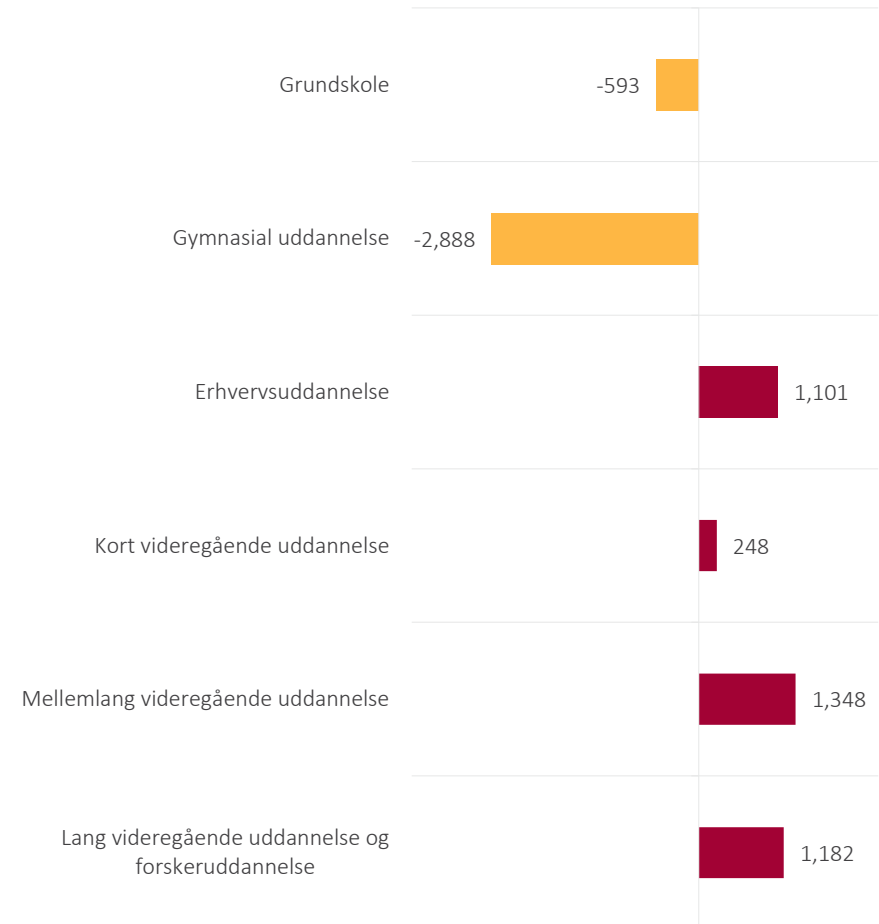
Figur 4.3 skal læses med forsigtighed. Personer med grundskole eller en gymnasial uddannelse som højest fuldførte betegnes begge uddannelsesteknisk som ufaglærte. Figur 4.3 indikerer dermed, at antallet af ufaglærte personer i Region Sjælland vil falde som følge af flyttemønstre.

Her er det vigtigt at påpege, at mange af de personer, som rent teknisk indgår i gruppen af ufaglærte, er unge, som senere i deres liv vil videreuddanne sig. Det giver derfor et mere præcist billede af, hvor mange varigt ufaglærte der flytter til regionen, hvis opgørelsen indskrænkes til de ældre ufaglærte. Nettotilflytningen for ufaglærte ældre end 24 år er positiv modsat den samlede opgørelse. I denne gruppe flytter 670 flere *til* end *fra* Region Sjælland (ikke vist i figur).

Figur 4.3: Nettotilflytning i Region Sjælland fordelt på flytterens højeste fuldførte uddannelse, 2020

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen er baseret på personer i alle aldersgrupper, der er flyttet til- eller fra Region Sjælland i 2020. Højeste fuldførte uddannelsesniveau er opgjort ved tidspunktet for flytningen.

Figur 4.4: Nettotilflytning i Region Sjælland fordelt på kommuner, 2020

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen er baseret på til- og fraflyttere, der flyttede mellem kommuner i Region Sjælland eller ind/ud af Region Sjælland i 2020. Opgørelsen er baseret på personer på 15 år og derover.

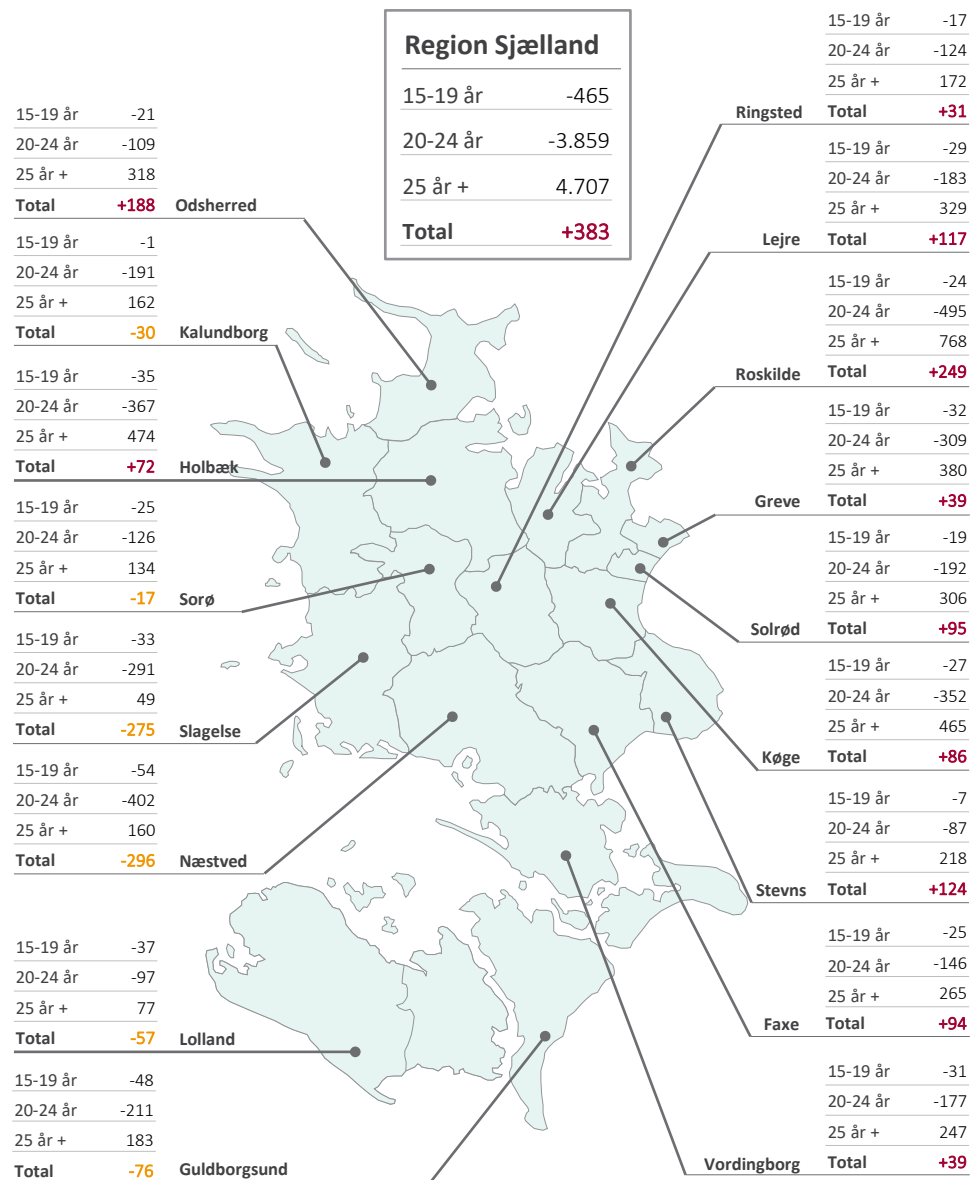
Figur 4.4 viser nettotilflytningen *til* Region Sjælland for personer på 15 år og derover opdelt i tre aldersgrupper. Figuren viser både nettotilflytningen for hele Region Sjælland og for hver af regionens kommuner. Opgørelsen for hele regionen dækker personer, som er flyttet *til* eller *fra* Region Sjælland, mens opgørelserne for hver enkelt kommune også medtager de personer, der er flyttet mellem to kommuner i Region Sjælland.

11 UD AF 17 KOMMUNER I REGION SJÆLLAND HAR POSITIV NETTOTILFLYTNING

I 2020 er den samlede nettotilflytning for personer over 15 år i Region Sjælland positiv på 383 personer. Det er en stor udvikling fra sidste år, hvor nettotilflytningen var negativ på 19 personer.

Forskellen mellem aldersgrupper er stabil i hele Region Sjælland. I alle kommuner ses en negativ nettotilflytning af personer mellem 15 og 25 år og en positiv nettotilflytning for personer over 25 år – ligesom i Region Sjælland som helhed.

Der er dog også forskelle mellem kommunerne. Nettotilflytningen er positiv i de fleste, men ikke alle af Region Sjællands kommuner. 11 ud af 17 kommuner oplevede i 2019 en positiv nettotilflytning blandt personer over 15 år fra 39 personer i Greve og Vordingborg til op til 249 personer i Roskilde. De resterende seks kommuner oplevede i 2020 en negativ nettotilflytning i samme aldersgruppe. Den negative nettotilflytning var størst i Næstved, hvor 296 flere personer på 15 år og derover flyttede *fra* end *til* kommunen.

Figur 4.5: De 15-29 åriges flytninger internt i Region Sjælland

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen er baseret på unge mellem 15 og 29 år, der flyttede mellem kommuner i Region Sjælland i 2020. Opgørelsen tager således ikke højde for, hvor mange der flytter mellem Region Sjælland og de øvrige regioner.

	Regionsinterne flyttemønstre			
	Tilflyttere	Fraflyttere	Nettotilflytning	
Antal			Andel	
Roskilde	922	624	298	+1,8%
Slagelse	810	641	169	+1,2%
Næstved	850	699	151	+1,1%
Køge	648	596	52	+0,5%
Holbæk	691	663	28	+0,2%
Guldborgsund	432	427	5	+0,1%
Kalundborg	520	531	-11	-0,2%
Sorø	377	409	-32	-0,7%
Ringsted	345	439	-94	-1,6%
Stevns	194	245	-51	-1,7%
Greve	172	303	-131	-1,7%
Lolland	238	339	-101	-1,9%
Odsherred	240	334	-94	-2,1%
Faxe	344	470	-126	-2,3%
Vordingborg	324	481	-157	-2,4%
Solrød	178	275	-97	-2,8%
Lejre	206	341	-135	-3,6%

De sidste to år har uddannelsesanalysen også undersøgt flyttemønstrene blandt de unge, der flytter mellem kommunerne internt i Region Sjælland. Igen i år viser figur 4.5 de regionsinterne flytninger i Region Sjælland for personer mellem 15 og 29 år. Kommunerne er sorteret efter, hvor stor en andel nettotilflytningen udgør af kommunens samlede antal unge mellem 15 og 29 år. Dette er valgt for at sikre en meningsfuld sortering på tværs af kommuner med meget forskellige indbyggertal. Hvis kommunerne var sorteret efter den absolutte størrelse på nettotilflytningen, ville kommuner med et højere antal indbyggere have haft en bedre mulighed for at ligge i toppen end mindre kommuner med færre indbyggere.

UDDANNELSESBYERNE HAR IGEN I ÅR DEN STØRSTE REGIONSINTERNE NETTOTILFLYTNING AF UNGE

Ligesom sidste års analyse ses det, at de store uddannelsesbyer i Region Sjælland topper listen over regionsinterne flytninger. De tre kommuner med den største regionsinterne nettotilflytning er Roskilde (+298 personer), Slagelse (+169 personer) og Næstved (+151 personer). 34 pct. af alle regionsinterne flytninger blandt unge går til én af disse tre kommuner. I alle tre kommuner udgør nettotilflytningen over 1 pct. af kommunens indbyggere mellem 15 og 29 år.

I alle tre kommuner er der altså flere unge, der tilflytter fra andre kommuner i Region Sjælland, end der er unge, der flytter fra kommunen til andre steder i regionen. Det er værd at bemærke, at både Næstved, Slagelse og Roskilde har et stort udbud af både ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

Den negative regionsinterne nettotilflytning blandt unge mellem 15 og 29 år er størst i Lejre (-135 personer) og Solrød Kommune (-97 personer). Unge fra disse kommuner flytter altså i særlig høj grad væk til andre kommuner i regionen og i særlig lav grad til fra andre kommuner i regionen.

I Uddannelsesanalyse 2020 så særanalysen nærmere på, hvorfor nogle unge vælger at læse en gymnasial, erhvervsfaglig- eller videregående uddannelse i Region Sjælland, mens andre flytter væk for at læse én eller flere af disse uddannelser et andet sted.

Som en del af denne analyse stillede særanalysen skarpt på *hvilke* unge, der læser i Region Sjælland, og hvilke unge der vælger at flytte for at læse videre et andet sted.

Figur 4.6 viser derfor, hvad man kan kalde regionernes ‘uddannelsespopulationer’. Herved forstås de personer, der er igang med at uddanne sig i hver af de forskellige regioner. Figuren dækker alle personer, der var i gang med en gymnasial, erhvervs- eller videregående uddannelse per 30. september 2020 og er opdelt efter den unges bopælskommune ved uddannelsesstart og typen af den igangværende uddannelse.

Figuren viser, at der er store forskelle i sammensætningen af uddannelsespopulationen mellem de forskellige regioner. I Region Sjælland er

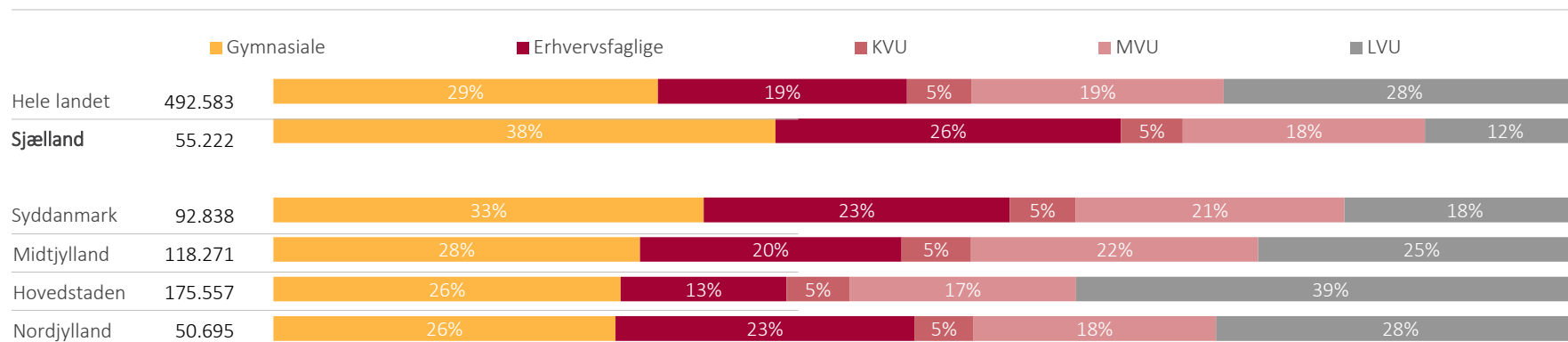
55.222 personerne indskrevet på en gymnasial, erhvervs- eller videregående uddannelse. Uddannelsespopulationen i Region Sjælland er dermed faldet med 434 personer siden 2019. Blandt disse er 38 pct. igang med en gymnasial uddannelse. Personer indskrevet på en erhvervsuddannelse udgør 27 pct. Begge disse andele er større end i de øvrige regioner. I Region Sjælland udgøres næsten to tredjedele (65 pct.) af uddannelsespopulationen altså af personer, der er i gang med en ungdomsuddannelse.

De resterende 35 pct. er indskrevet på en videregående uddannelse, hvilket er lavere end i de øvrige regioner. Forskellen til de andre regioner skyldes især, at kun 12 pct. af Region Sjællands uddannelsespopulation er indskrevet på en lang videregående uddannelse (LVU). Denne andel er dermed mindre end halvt så stor som landsandelen (28 pct.) og den laveste andel blandt alle fem regioner.

Figur 4.6: Personer indskrevet på en gymnasiale, erhvervs- eller videregående uddannelse

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser personer, der var igang med en gymnasial, erhvervs- eller videregående uddannelse per 30. september 2020 (nyeste data) opdelt efter personens bopælskommune. KVVU er korte videregående uddannelser, MVU er mellemlange videregående uddannelser, og LVU er lange videregående uddannelser. Bopæl er opgjort på det tidspunkt, hvor personen påbegyndte uddannelsen.

En regions uddannelsespopulation er sammensat på baggrund af mange komplekse faktorer. Heriblandt kan nævnes befolkningens aldersfordeling, elevgrundlagets sammensætning, den geografiske fordeling af uddannelsesmuligheder mv.

Flyttemønstre udgør én af disse bagvedliggende faktorer. Sammensætningen af uddannelsespopulationen i Region Sjælland kan derfor med fordel ses i relation til, hvordan personer i Danmark flytter på tværs af regioner for at uddanne sig. Når gymnasie- og erhvervsskoleelever udgør en stor andel af uddannelsespopulationen i Region Sjælland, mens studerende på lange videregående uddannelser udgør en meget lille andel, skyldes det nemlig i nogen grad de unges flyttemønstre.

Figur 4.7 illustrerer disse flyttemønstre ved at vise hvilke unge, der flytter fra og til Region Sjælland for at uddanne sig. Figuren indskrænker denne gruppe ved at opgøre antallet af personer, der i 2019 flytter fra Region Sjælland til en anden region for senest syv måneder efter flyttetidspunktet at påbegynde en gymnasial, erhvervs- eller videregående uddannelse i den nye region. Disse data er de nyest tilgængelige i de danske registre.

På samme måde viser figuren antallet af personer, der i 2019 flytter fra en anden region til Region Sjælland for senest syv måneder efter at påbegynde en uddannelse. Figuren indfanger herved unges til- og fraflytning med henblik på uddannelse.

I alt 4.259 personer flyttede i 2019 fra Region Sjælland og påbegyndte en gymnasial, erhvervs- eller videregående uddannelse senest 7 måneder efter flyttetidspunktet. Omvendt flyttede kun 1.789 personer i 2019 til Region Sjælland og påbegyndte en uddannelse.

De absolutte flyttetotal er en del højere end sidste års opgørelse. Det skyldes, at vi i år har udvidet definitionen af en flytning for at uddanne sig, for at få et mere retvisende billede af det samlede antal flytninger. Ændringen påvirker antallet af tilflytninger og fraflytninger lige meget, hvorfor den sammenlagte nettotilflytning efter uddannelse i år er på nogenlunde samme niveau som sidste år, nemlig 2.460 personer.

Gruppen af uddannelsesfraflyttere er både større og anderledes sammensat end gruppen af tilflyttere. Af de 4.259 personer, der flytter fra Region Sjælland for at påbegynde en uddannelse, starter 43 pct. på en lang videregående uddannelse (enten på bachelor- eller kandidatniveau). Det samme gælder kun 10 pct. af de 1.789 personer, der flytter til Region Sjælland og starter på en uddannelse.

For erhvervsuddannelserne og de mellemlange videregående uddannelser er billedet et andet. 16 pct. af fraflytterne påbegynder erhvervsuddannelse mens 22 pct. starter en mellemlang videregående uddannelse. Blandt tilflytterne er de tilsvarende andele henholdsvis 35 pct. og 33 pct.

Gruppen af til- og fraflyttere er også forskellige, når de opdeles efter deres karaktergennemsnit fra grundskolen. 1 ud af 10 fraflyttere (10 pct.) har et gennemsnit i både dansk og matematik efter folkeskolens 9. klasse på 10 eller derover. Det samme gælder 4 pct. af tilflytterne. Ligeså har 34 pct. af fraflyttere et gennemsnit mellem 7 og 10, hvilket kun gælder 25 pct. af tilflytterne. De personer, der flytter fra Region Sjælland for at uddanne sig et andet sted, har altså generelt et højere karaktergennemsnit fra grundskolen end de personer, flytter til Sjælland for at uddanne sig.

Forskellen understreges, når til- og fraflyttergrupperne inddeles efter deres forældres højeste fuldførte uddannelse. 12 pct. af tilflytterne har ufaglærte forældre, mens den tilsvarende andel blandt fraflytterne er 8 pct. Samtidig har over halvdelen (58 pct.) af fraflytterne minimum én forælder med en videregående uddannelse. Andelen blandt tilflytterne er 48 pct.

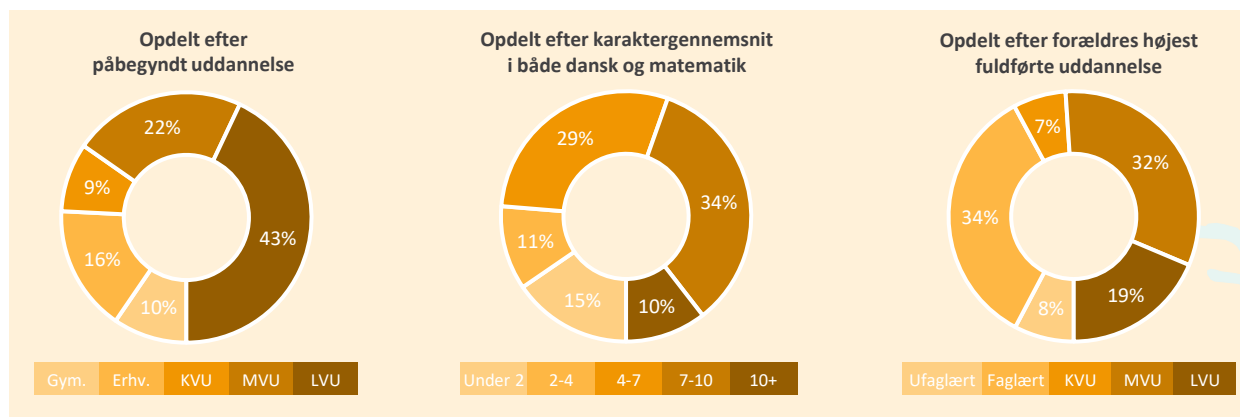
Flere unge flytter altså fra end til Region Sjælland for at påbegynde en uddannelse. Og fraflytterne har både højere karakterer fra folkeskolen og højere uddannede forældre end tilflytterne.

Figur 4.7: Til- og fraflytning til Region Sjælland for at påbegynde en uddannelse

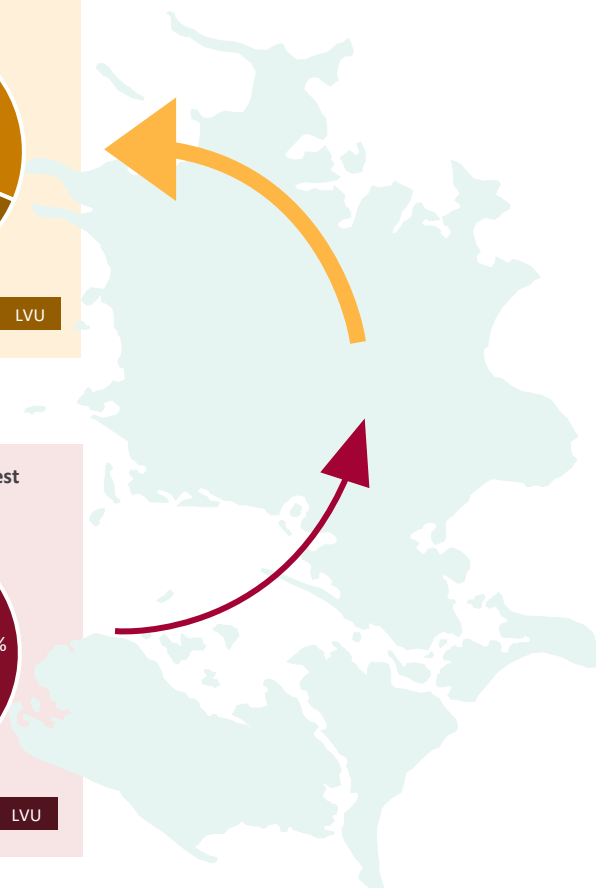
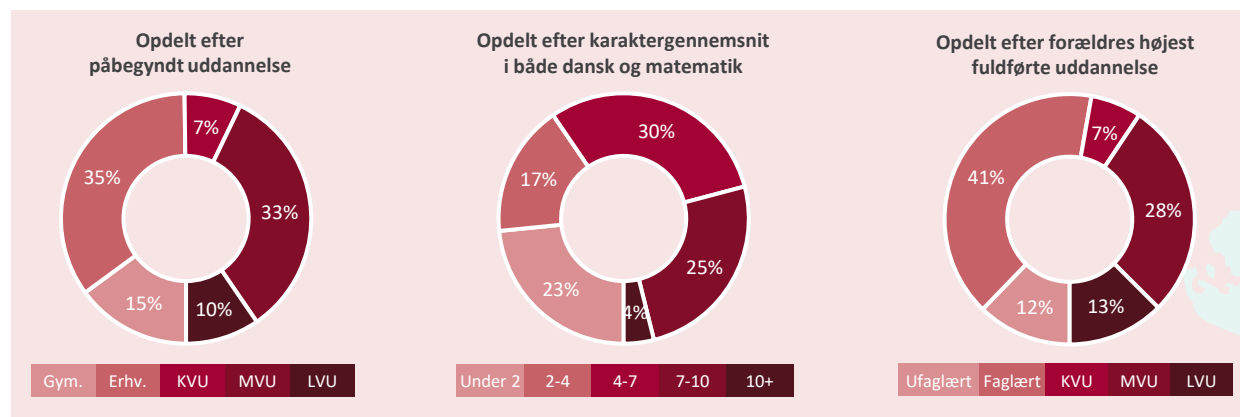
Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen er baseret på antallet af personer, der flytter fra og til Region Sjælland i 2019 og senest 7 måneder efter flyttetidspunktet er påbegyndt en gymnasial, erhvervs- eller videregående uddannelse. Opgørelsen er opdelt efter, hvilken uddannelsesstype flytteren påbegynder, flytterens forældres højst fuldførte uddannelsesniveau samt flytterens karaktergennemsnit i dansk og matematik. Karaktergennemsnit opgøres efter det laveste af flytterens gennemsnit i hhv. dansk og matematik. Det kræver derfor et gennemsnit over 10 i både dansk og matematik for at være i kategorien 10+.

I alt **4.259** flytter **FRA** regionen og påbegynder en uddannelse

I alt **1.789** flytter **TIL** regionen og påbegynder en uddannelse

UNGE I REGION SJÆLLAND SØGER JOB FREM FOR VIDERE UDDANNELSE TO ÅR EFTER UNGDOMSUDDANNELSEN

Analysen af flyttemønstrene i Region Sjælland har vist, at et stort antal unge flytter fra Region Sjælland for at påbegynde en uddannelse. Selvom nettotilflytningen i denne gruppe er negativ, er der fortsat et betydeligt antal unge, der enten bliver boende i eller flytter til regionen efter endt ungdomsuddannelse. Og det er afgørende for kvaliteten af fremtidig arbejdskraft i Region Sjælland, at så mange som muligt af disse unge kommer i arbejde eller videreuddannelse. De sidste to figurer i dette kapitel fokuserer derfor på disse unges bevægelser fra uddannelsessystemet og videre i enten arbejde, uddannelse eller offentlig forsørgelse.

Figur 4.8 og 4.9 viser forsørgelsesgrundlaget for de unge 27 måneder efter afslutningen på deres ungdomsuddannelse. Figurene bygger på de nyest tilgængelige beskæftigelsesdata fra oktober 2021 og dækker dermed unge, som påbegyndte en ungdomsuddannelse efter 2010 og afsluttede uddannelsen i perioden 31. juli 2018 til 31. juli 2019. Forsørgelsesgrundlaget er inddelt efter, om den unge er i beskæftigelse, modtager SU (og dermed er under uddannelse) eller modtager anden offentlig forsørgelse.

Figur 4.8 viser disse fordelinger for hele landet, for de fem regioner og for kommunerne i Region Sjælland. Figuren viser, at flere end 9 ud af 10 unge i Region Sjælland enten er i beskæftigelse (62 pct.) eller har påbegyndt en ny uddannelse (29 pct.) 27 måneder efter afslutningen på deres ungdomsuddannelse. Andelen i beskæftigelse er dermed steget med 3 procentpoint siden sidste år, mens andelen under uddannelse er den samme.

Dette underbygger, at årsagen bag dét fald i andelen af beskæftigede, som blev afdækket i Uddannelsesanalyse 2021, med stor sandsynlighed kan findes i den nationale nedlukning i foråret 2020 og den deraf følgende øgede ledighed på landsplan. For alle regioner ser man nemlig en stigning i andelen af beskæftigede unge siden sidste års analyse.

9 pct. af de unge i Region Sjælland er på offentlig forsørgelse 27 måneder efter endt ungdomsuddannelsen. Det er den højeste andel på tværs af de

danske regioner, omend andelen ikke er langt fra de tilsvarende andele i Region Syddanmark og Region Nordjylland (begge 8 pct.).

Region Sjælland adskiller sig også fra de resterende regioner ved at have den største andel unge, som er i beskæftigelse frem for i gang med videre uddannelse 27 måneder efter, de har afsluttet ungdomsuddannelse. Sammenlignet med unge på landsplan (43 pct.) vælger færre unge i Sjælland (29 pct.) at påbegynde videre uddannelse efter ungdomsuddannelsen – en forskel på 14 procentpoint. Omvendt er andelen af unge på landsplan, der kommer i arbejde, 12 procentpoint lavere end i Region Sjælland.

Figuren viser også, at der er store forskelle mellem kommunerne i Region Sjælland. Færrest unge er på offentlig forsørgelse efter endt ungdomsuddannelse i Roskilde Kommune (5 pct.) og Stevns Kommune (6 pct.). Billedet er anderledes i Lolland Kommune, hvor 16 pct. af de unge er på offentlig forsørgelse 27 måneder efter endt ungdomsuddannelse.

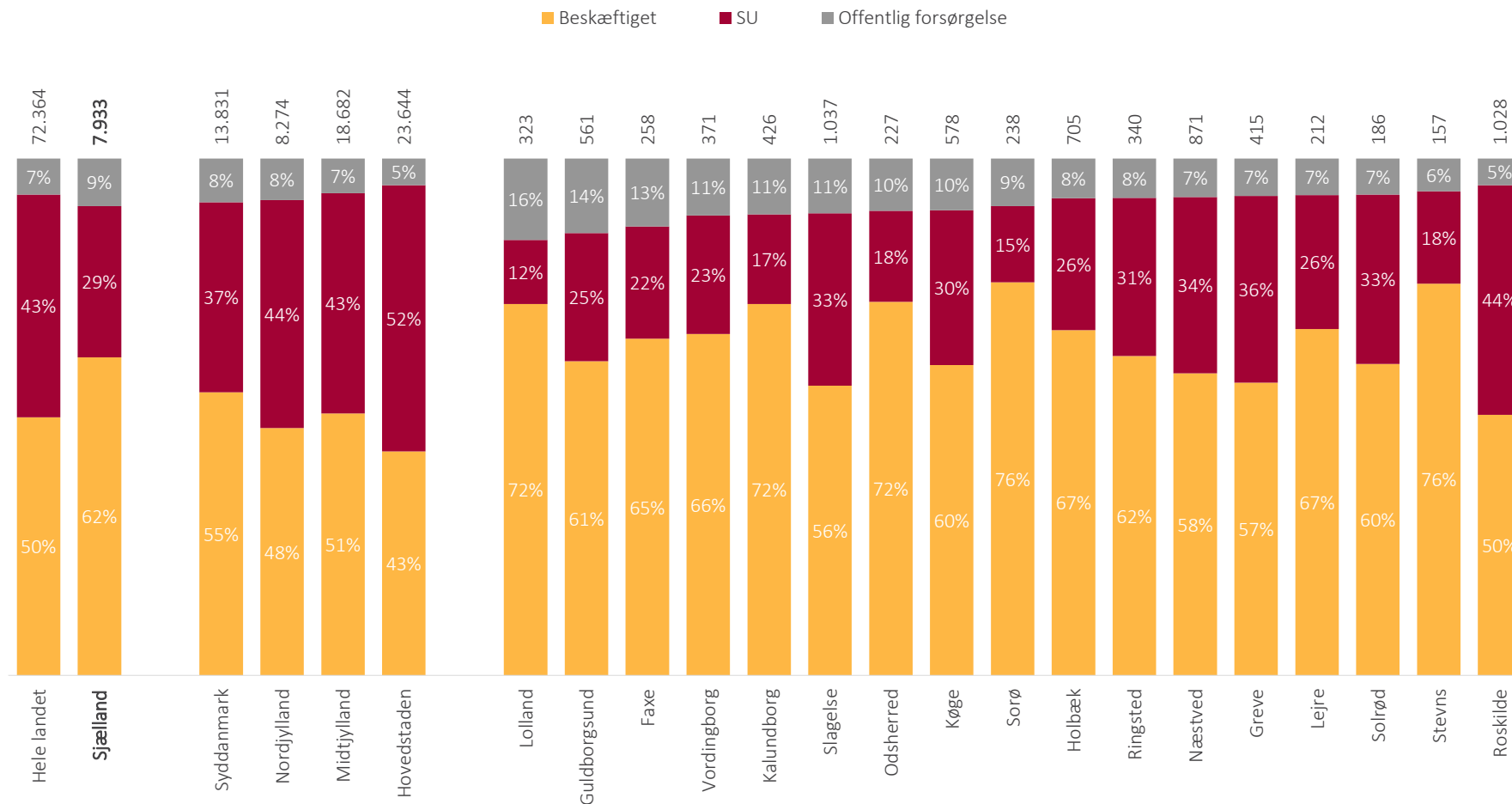
I Stevns Kommune holdes de unge i højere grad væk fra offentlig forsørgelse ved at være i beskæftigelse (76 pct.), mens den lave andel unge på offentlig forsørgelse i Roskilde Kommune primært kan tilskrives, at mange fortsætter på en videre uddannelse (44 pct.).

Andelen af unge i videre uddannelse i Roskilde Kommune er den største på tværs af kommunerne. Det behøver ikke at betyde, at en større andel unge bosat i Roskilde Kommune vælger at søge videre uddannelse. Figur 4.8 er nemlig opgjort efter den unges bopæl 27 måneder efter endt ungdomsuddannelse. Den høje andel kan dermed også indikere, at mange unge flytter til Roskilde i tiden mellem afslutningen af en ungdomsuddannelse og inden påbegyndelsen af videre uddannelse.

Figur 4.8: De unges forsørgelsesgrundlag 27 måneder efter at have færdiggjort ungdomsuddannelse på tværs af kommuner

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen er baseret på personer, der har påbegyndt en ungdomsuddannelse efter 2010 og afsluttet uddannelsen i perioden 31. juli 2018 til 31. juli 2019 (nyest tilgængelige data). Figuren er opgjort efter den unges bopælskommune 27 måneder efter ungdomsuddannelsens afslutning. Offentlig forsørgelse inkluderer alle typer af offentlig forsørgelse ekskl. SU.

ANDELEN AF UNGE PÅ OFFENTLIG FORSØRGELSE ER LAVERE BLANDT DE GYMNASIEUDDANNEDE

Figur 4.9 viser ligesom figur 4.8 forsørgelsesgrundlaget for de unge 27 måneder efter afslutningen på deres ungdomsuddannelse. I figur 4.9 er opgørelsen inddelt på de forskellige typer af uddannelser. Opgørelsen er lavest for unge bosat i Region Sjælland, der har påbegyndt en ungdomsuddannelse efter 2010 og afsluttet uddannelsen i perioden 31. juli 2018 til 31. juli 2019.

Der er store forskelle på de unges forsørgelsesgrundlag alt efter, om de har taget en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse. 78 pct. af de unge med en erhvervsuddannelse er i beskæftigelse 27 måneder efter endt ungdomsuddannelse, hvilket gør sig gældende for 46 pct. gymnasieuddannede. Omvendt vælger flere unge at søge ind på en videregående uddannelse efter endt gymnasieuddannelse (52 pct.) sammenlignet med efter endt erhvervsuddannelse (6 pct.). En gennemgående forskel mellem de to typer af uddannelser er dog også, at færre gymnasieuddannede unge i Region Sjælland er på offentlig forsørgelse 27 måneder efter endt uddannelse (3 pct.) sammenlignet med de erhvervsuddannede (16 pct.).

Sammenligner man gymnasieuddannelserne, er det særligt unge med en HTX-uddannelse, som kommer ind på videregående uddannelser (57 pct.). Færrest af de unge med en STX-uddannelse kommer på offentlig forsørgelse. 1 pct. af de STX-uddannede er på offentlig forsørgelse sammenlignet med 5 pct. med en HF-uddannelse.

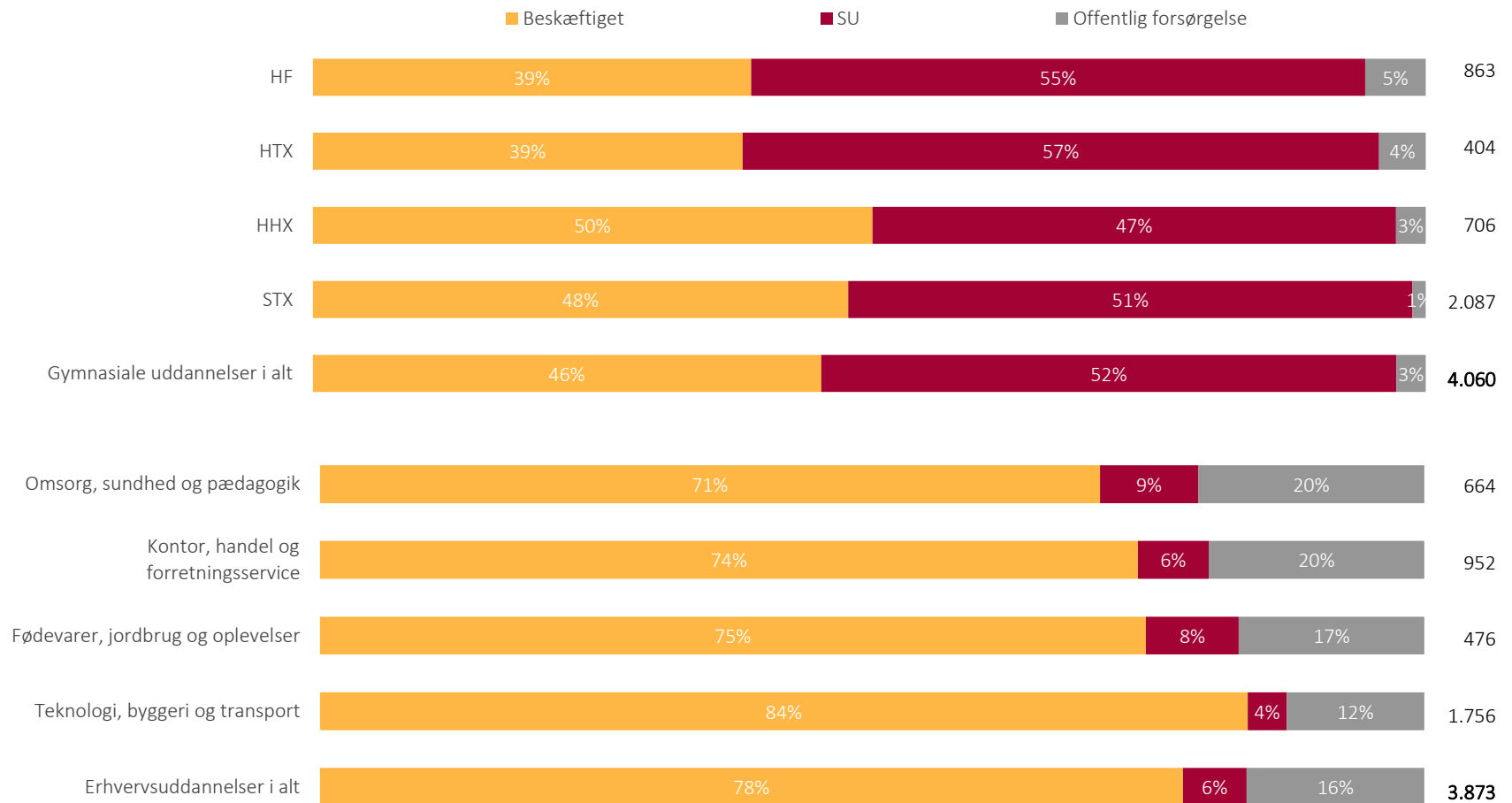
Blandt erhvervsuddannelserne er der flest fra teknologi, byggeri og transport (84 pct.), som kommer i beskæftigelse 27 måneder efter endt uddannelse. Samtidig er færrest unge med denne uddannelse på offentlig forsørgelse (12 pct.). Omvendt er 20 pct. af unge fra både omsorg, sundhed og pædagogik samt fra kontor, handel og forretningsservice på offentlig forsørgelse. Unge fra omsorg, sundhed og pædagogik er også mere tilbøjelige til at søge videre uddannelse efter endt erhvervsuddannelse.

Sammenlignet med sidste års analyse er andelen på offentlig forsørgelse blandt gymnasieuddannede mere eller mindre stabil, mens andelen af erhvervsuddannede er faldet med 3 procentpoint. Udviklingen skyldes især de erhvervsuddannede inden for kontor, handel og forretningsservice, hvor andelen på offentlig forsørgelse er faldet med 4 procentpoint siden sidste år. Den positive udvikling kan skyldes, at denne gruppe erhvervsuddannede var særligt hårdt ramt af den nationale nedlukning i foråret 2020.

Figur 4.9: Region Sjællands unges forsørgelsesgrundlag 27 måneder efter at have færdiggjort ungdomsuddannelse på tværs af uddannelsestype

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen er baseret på de unge, der har påbegyndt en ungdomsuddannelse efter 2010 og afsluttet uddannelsen i perioden 31. juli 2018 til 31. juli 2019 (nyest tilgængelige data). Figuren dækker unge med bopæl i Region Sjælland 27 måneder efter ungdomsuddannelsens afslutning. Offentlig forsørgelse inkluderer alle typer af offentlig forsørgelse ekskl. SU.

Grundet afrunding summerer procentsatserne for HF og gymnasiale uddannelser i alt ikke til 100 procent.

EN FORLØBSANALYSE AF DE UNGE UDEN UNGDOMSUDDANNELSE

Analysens Kapitel 2 omhandlede målsætningen om, at mindst 90 pct. af de 25-årige på landsplan i 2030 skal have gennemført en ungdomsuddannelse. Kapitlet gør status på, hvor langt der er til at indfri målsætningen – både i Region Sjælland og i hele landet.

I de sidste figurer i kapitel 4 ser vi nærmere på *vigtigheden* af at have en ungdomsuddannelse som 25-årig. Det gør vi via en forløbsanalyse. Analysen følger de unge, der i 2010 som 25-årige var bosat i Region Sjælland uden at have fuldført en ungdomsuddannelse. Analysen følger disse unge over en 10-årig periode fra 2010 og helt frem til de nyest tilgængelige data i 2020. Over hele perioden sammenlignes disse unge med de unge, der som 25-årige havde fuldført en ungdomsuddannelse.

1.940 (32 pct.) af de 25-årige bosat i Region Sjælland i 2010 havde ikke fuldført en ungdomsuddannelse. Figur 4.10 følger disse unges højst fuldførte uddannelsesniveau fra 2011 til 2020. Figuren sammenligner denne udvikling med det højst fuldførte uddannelsesniveau blandt de unge, der i 2010 havde fuldført en ungdomsuddannelse.

Figuren viser, at 2 ud af 3 (67 pct.) af de unge, der som 25-årige ikke har fuldført en ungdomsuddannelse, fortsat er uden ungdomsuddannelse som 35-årige. De resterende 641 unge (33 pct.) i gruppen har som 35-årige fuldført en ungdomsuddannelse – mens 8 pct. også har gennemført en videregående uddannelse.

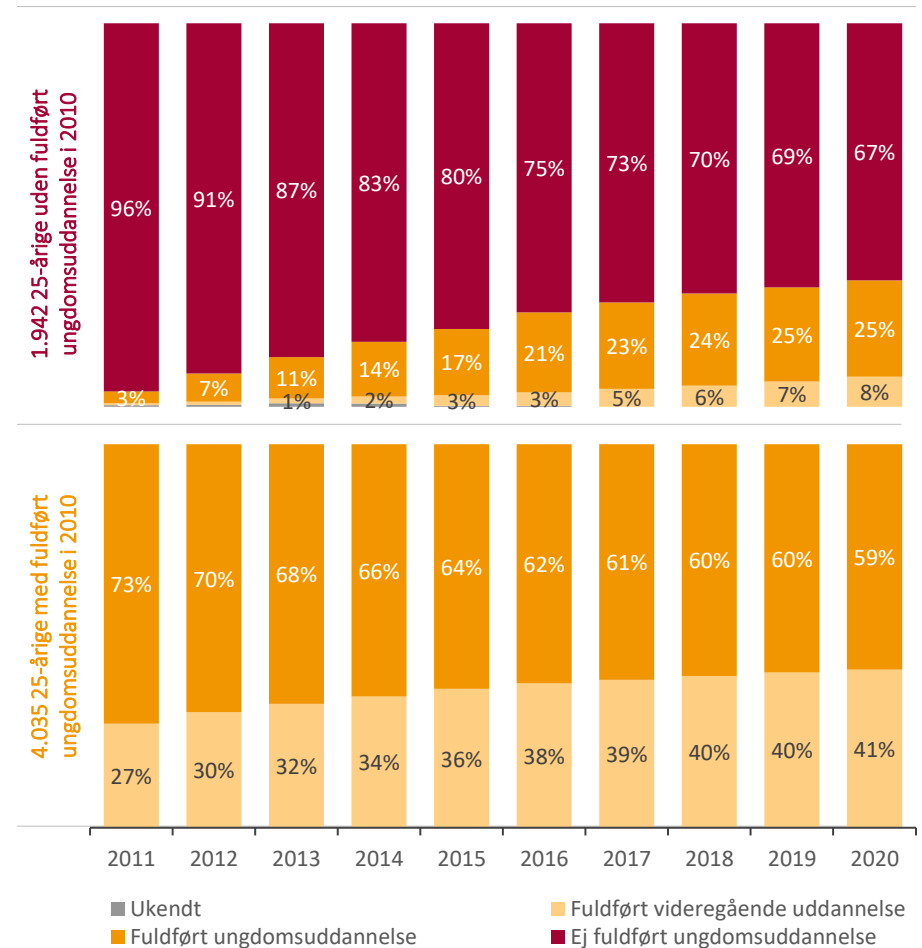
Figuren viser også, at en stor del af de unge, der som 25-årige har fuldført en ungdomsuddannelse, har fortsat deres uddannelsesforløb: Efter 10 år har 41 pct. af de unge, der som 25-årige havde fuldført en ungdomsuddannelse, også fuldført en videregående uddannelse.

Uddannelsesforskellen mellem de to grupper bliver altså kun større over den 10-årige periode.

Figur 4.10: Uddannelsesniveau efter 10 år blandt personer i Region Sjælland med og uden ungdomsuddannelse som 25-årige

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser højst fuldførte uddannelse fra 2011 til 2020 for personer, der pr. 1. oktober 2010 var 1) bosat i Region Sjælland og 2) 25 år. Figuren er opdelt efter, om den unge pr. oktober 2010 havde gennemført en ungdomsuddannelse.

Grundet afrunding summerer nogle procentsatser ikke til 100 procent.

I ODSHERRED ER FLEST 25-ÅRIGE FORTSAT UDEN UNGDOMSUDDANNELSE SOM 35-ÅRIGE

Figur 4.11 viser det højeste fuldførte uddannelsesniveau fra 2011 til 2020 for personer, der per 1. oktober 2010 var 25 år, bosat i Region Sjælland og endnu ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse.

Figuren er opdelt efter den unges bopæl i oktober 2010.

Figuren viser, at det i alle Region Sjællands kommuner er over halvdelen af de unge, der som 25-årige ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse, *fortsat* ikke har gennemført en ungdomsuddannelse som 35-årige.

Andelen, der som 35-årige fortsat står uden ungdomsuddannelse, er højest i Odsherred Kommune. Her har 85 pct. af de i alt 71 unge, der som 25-årige ikke havde gennemført en ungdomsuddannelse, fortsat ikke gennemført en ungdomsuddannelse som 35-årige. Herefter følger Stevns Kommune og Lolland Kommune med henholdsvis 76 pct. og 73 pct.

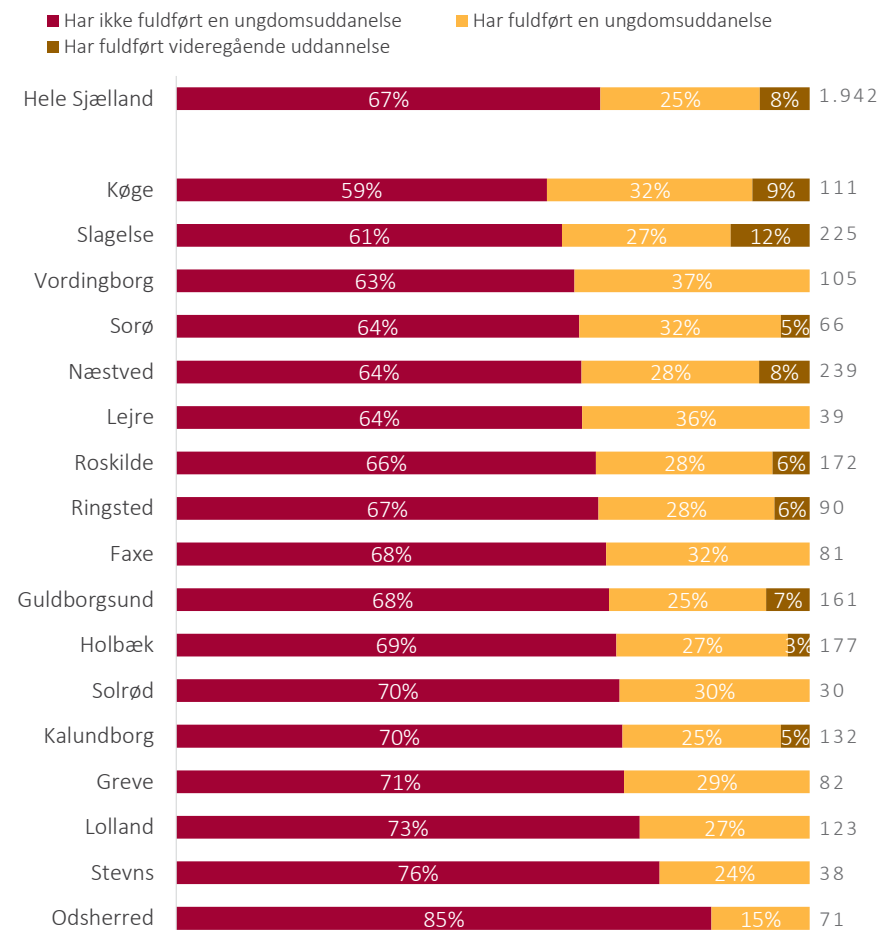
Billedet er en del anderledes i Køge Kommune. Her er det 59 pct. af de i alt 111 unge, der som 25-årige ikke havde gennemført en ungdomsuddannelse, der som 35-årige fortsat ikke har gennemført en ungdomsuddannelse. 9 pct. af disse unge har som 35-årige både fuldført en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse mens yderligere 32 pct. udelukkende har gennemført en ungdomsuddannelse. Til sammenligning er andelen, der har gennemført en ungdomsuddannelse, under halvt så stor (15 pct.) i Odsherred Kommune.

Generelt ses et mønster i de kommunale forskelle: De kommuner, der har mange 25-årige indbyggere uden en ungdomsuddannelse (fx Lolland, Stevns og Odsherred, se figur 2.3) er også generelt udfordret i forhold til at rykke de unge uden ungdomsuddannelse videre i uddannelsessystemet, efter de er fyldt 25-år.

Figur 4.11: Uddannelsesniveau efter 10 år blandt personer i Region Sjælland uden ungdomsuddannelse som 25-årige

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser ungdomsuddannelsesstatus i 2020 for personer, der pr. oktober 2010 var 1) bosat i Region Sjælland, 2) 25 år og 3) ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse. Figuren er opdelt efter den unges bopælskommune pr. oktober 2010.

Grundet afrunding i summerer procentsatserne ikke til 100 procent for Sorø, Ringsted og Holbæk.

MERE END HVER TREDJE AF DE UNGE, DER SOM 25-ÅRIGE IKKE HAVDE FULDFØRT EN UNGDOMSUDDANNELSE, PÅBEGYNDER EN UNGDOMSUDDANNELSE I LØBET AF 10 ÅR – EN TREDJEDEL AF DISSE UNGE AFBRYDER DOG UDDANNELSESFORLØBET IGEN.

De unges højest fuldførte uddannelsesnivea fortæller ikke alt om det uddannelsesforløb, de har haft, efter de er fyldt 25 år. Nogle unge starter på en ungdomsuddannelse, men gennemfører aldrig, mens andre aldrig starter. Derfor opdeler figur 4.12 de af Region Sjællands unge, der som 25-årige ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse efter deres uddannelsesforløb påbegyndt efter 2010.

Figuren viser, at 1 ud af 10 (10 pct.) af de 25-årige uden ungdomsuddannelse i 2010 påbegynder et ungdomsuddannelsesforløb i 2011. I 2012 har 2 pct. af disse unge fuldført disse forløb, mens tre gange så mange (6 pct.) har afbrudt den påbegyndte ungdomsuddannelse. Efter 6 år har en større andel af disse

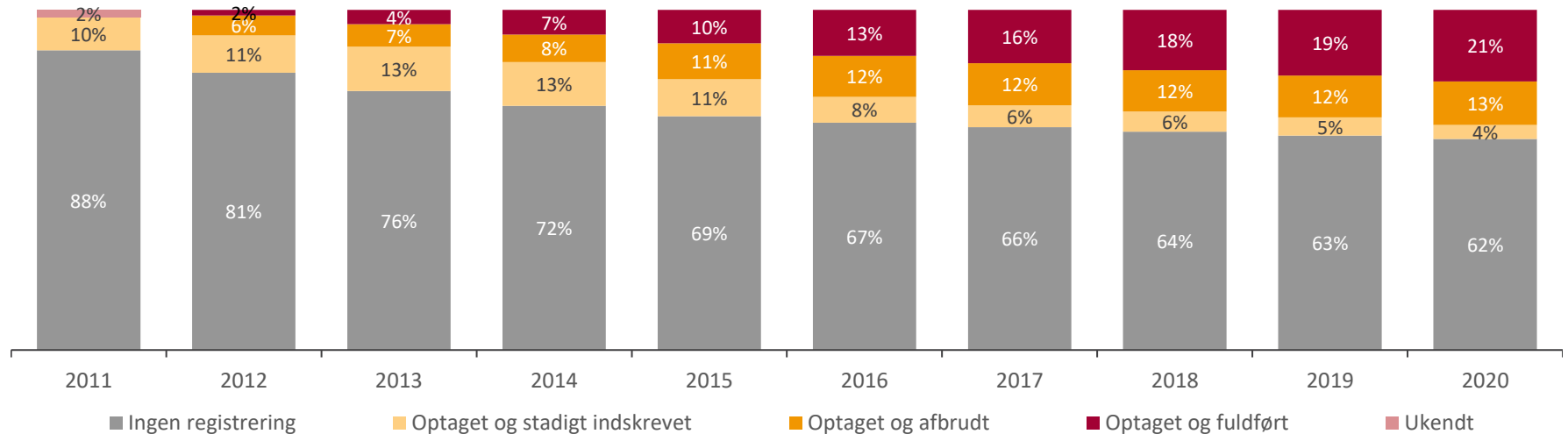
unge gennemført end afbrudt en ungdomsuddannelse. Denne udvikling fortsætter frem mod 2020, hvor 21 pct. af de unge, der som 25-årige i 2010 ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse, har påbegyndt og fuldført et ungdomsuddannelsesforløb. 13 pct. af de unge har startet og afbrudt et nyt ungdomsuddannelsesforløb, mens 4 pct. stadig er indskrevet.

Figuren viser det todelte udfordringsbillede, som en uddannelsesindsats står overfor i forhold til at hjælpe unge uden en ungdomsuddannelse som 25-årige videre. For det første skal de unge påbegynde en ungdomsuddannelse, hvilket næsten to ud af tre aldrig gør. For det andet skal de unge fuldføre den påbegyndte ungdomsuddannelse, hvilket kun to ud af tre påbegyndte gør.

Figur 4.12: Uddannelsesforløb fra 2011 til 2020 blandt personer i Region Sjælland uden ungdomsuddannelse som 25-årige

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser uddannelsesforløb på en ungdomsuddannelse påbegyndt efter 1. oktober 2010 og frem til 2020 for personer, der pr. oktober 2010 var 1) bosat i Region Sjælland, 2) 25 år og 3) ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse. Grundet afrunding i summerer procentsatserne ikke til 100 procent i 2015 og 2019.

KUN HALVDELEN AF REGION SJÆLLANDS 25-ÅRIGE UDEN UNGDOMSUDDANNELSE ER I BESKÆFTIGELSE SOM 35-ÅRIGE

Hvorvidt de unge som 25-årige har gennemført en ungdomsuddannelse påvirker også deres muligheder for at overgå til arbejdsmarkedet. Derfor viser figur 4.13 den 10-årige udvikling i beskæftigelse blandt Region Sjællands unge med- og uden en fuldført ungdomsuddannelse som 25-årige. Figuren viser, at der allerede i 2011 er store forskelle i beskæftigelsen mellem unge henholdsvis med og uden en ungdomsuddannelse som 25-årige. 42 pct. af de unge, der som 25-årige ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse, er i beskæftigelse som 26-årige. Samme år er 65 pct. af de unge, der som 25-årige har fuldført en ungdomsuddannelse, i beskæftigelse.

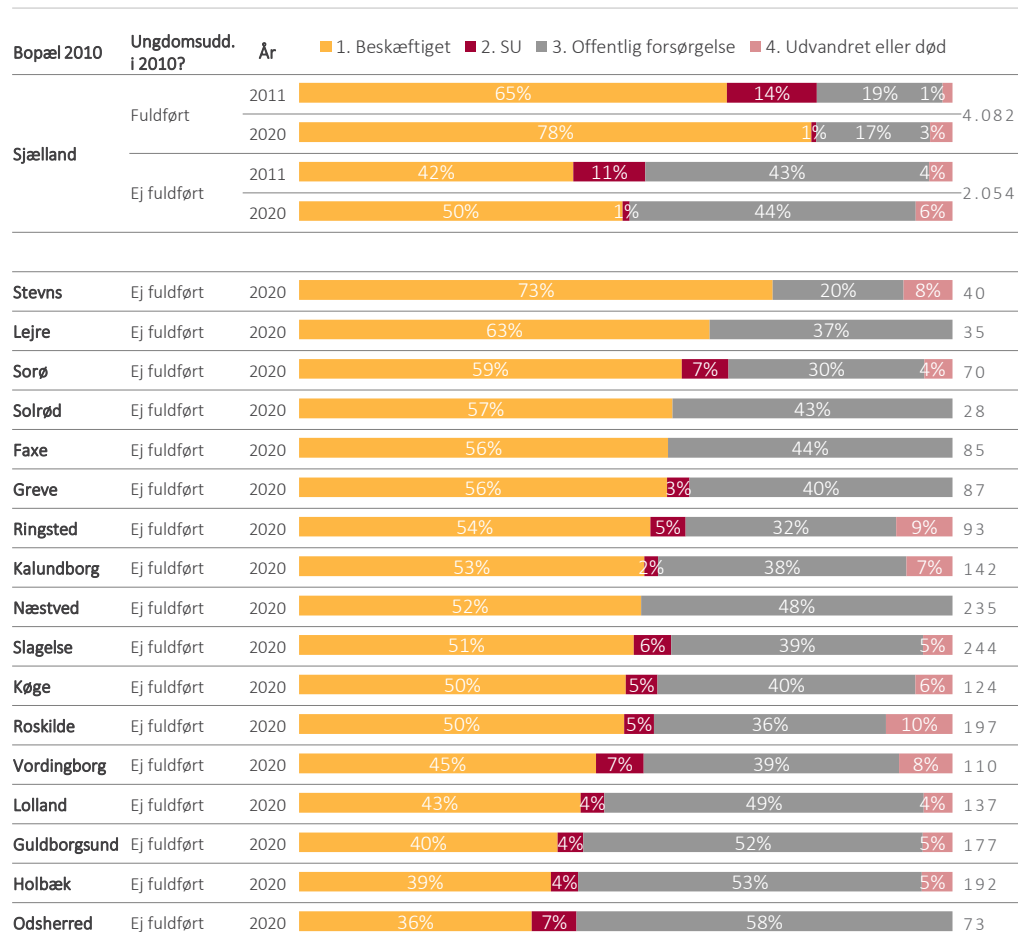
Frem mod 2020 bliver forskellen mellem de to grupper kun større: 78 pct. af de unge, der som 25-årige har fuldført en ungdomsuddannelse, er i beskæftigelse som 35-årige. Det er en stigning på 13 procentpoint fra de var 26-år. Blandt de unge uden ungdomsuddannelse som 25-årige er stigningen i beskæftigelse kun 8 procentpoint i samme periode. Over en 10-årig periode bliver afstanden mellem de to gruppers beskæftigelsesstatus altså kun større.

Figur 4.13 viser også beskæftigelsen blandt 35-årige, der som 25-årige ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse delt ud på Region Sjællands kommuner. I Stevns Kommune er 73 pct. af de 40 unge, der som 25-årige ikke havde fuldført en ungdomsuddannelse, i beskæftigelse som 35-årige. I Odsherred er kun 36 pct. af den tilsvarende gruppe i beskæftigelse. I alle kommuner er beskæftigelsen for denne gruppe dog lavere end beskæftigelsen blandt de af Region Sjællands 35-årige, der som 25-årige havde fuldført en ungdomsuddannelse.

Figur 4.13: Forsørgelsesgrundlag efter 10 år for personer i Region Sjælland med og uden ungdomsuddannelse som 25-årige og opdelt på kommuner

Kilde: Særudtræk fra Danmarks Statistik.

Note: Opgørelsen viser forsørgelsesgrundlag i 2011 og 2020 for personer, der pr. oktober 2010 var 1) bosat i Region Sjælland, og 2) 25 år. Figuren er opdelt efter den unges bopælskommune pr. oktober 2010 og om den unge havde fuldført en ungdomsuddannelse pr. 1. oktober 2010. For kommuneopgørelserne er kun personer uden fuldført ungdomsuddannelse som 25-årig medtaget. Offentlig forsørgelse dækker al offentlig forsørgelse ekskl. SU.

Grundet afrunding summerer alle procentsatserne ikke til 100 procent.

**SÆRTEMA: UDDANNELSE
UDEN FOR DE STØRRE
BYER**

SÆRTEMAETS

INDHOLD OG HOVEDKONKLUSIONER

Region Sjælland har levende provinsbyer med mange typer af uddannelser, men regionen rummer også tyndtbefolkede områder, hvor der er langt til nærmeste uddannelse. Årets særtema stiller derfor skarpt på de muligheder og udfordringer, der er forbundet med at drive ungdomsuddannelser uden for de større byer.

Analysen er todelt. Første del viser hvor regionens institutioner i fremtiden bliver særligt presset af færre unge og lave søgetal. Det gøres ved at fremskrive elevgrundlag og søgetal i regionens kommuner frem til 2030. Anden del undersøger via data fra 16 kvalitative interviews med elever og undervisere i Region Sjælland, hvordan hybride skoler, der fx muliggør hjemmeundervisning, kan være en del af løsningen.

Kapitlet viser følgende hovedtendenser:

- Søgningen til de gymnasiale uddannelser forventes at falde mest i Vordingborg, Kalundborg og Lolland Kommune. Søgningen til erhvervsuddannelserne forventes at falde mest i Vordingborg, Lolland og Slagelse Kommune. Institutioner i disse kommuner forventes derfor især at blive udfordret.
- Både lærere og elever fremhæver, at onlineundervisning kræver mere selvdisciplin af eleverne og en særlig forberedelse af lærerne. Omvendt kan onlineundervisning give mere fleksibilitet og rolige omgivelser med færre distraktioner, hvor det kan være nemmere at koncentrere sig.

SÅDAN BEREGNES SÆRANALYSENS FREMSKRIVNINGER

Særanalysens første del bruger befolkningsfremskrivninger til at undersøge, hvilke af Region Sjællands kommuner, der frem mod 2030 forventes at blive særligt pressede af færre unge og lave søgetal.

Fremskrivningerne kombinerer de danske uddannelsesregistres opgørelser af, hvordan ansøgere til ungdomsuddannelser fordeler sig i forhold til alder, køn og bopælsregion med Danmarks Statistiks fremskrivning af, hvordan størrelsen på disse befolkningsgrupper udvikler sig de kommende år. Herved giver fremskrivningerne et kvalificeret bud på fremtidens søgemønstre.

Fremskrivningerne gennemføres for henholdsvis gymnasiale- og erhvervsuddannelser for både elevgrundlag og søgetal. En kommunes elevgrundlag defineres som antallet af unge med bopæl i kommunen, der søger en ungdomsuddannelse. En kommunes søgetal defineres som antallet af unge, der søger en ungdomsuddannelse på en institutionsafdeling beliggende i kommunen. For at opnå det mest præcise mål for, hvor attraktive de forskellige uddannelser er, baseres antal ansøgere alene på førsteprioritetsansøgninger, da disse angiver den uddannelse, som ansøgeren prioriteres højest.

Som alle andre fremskrivninger bygger analysen på en række antagelser. Analysen antager, at unges søgemønstre er stabile over tid, herunder at der ikke åbnes eller lukkes uddannelsesinstitutioner. Disse antagelser bliver mindre og mindre retvisende jo længere tid, der går. Fremskrivningen er derfor mest usikker i 2030.

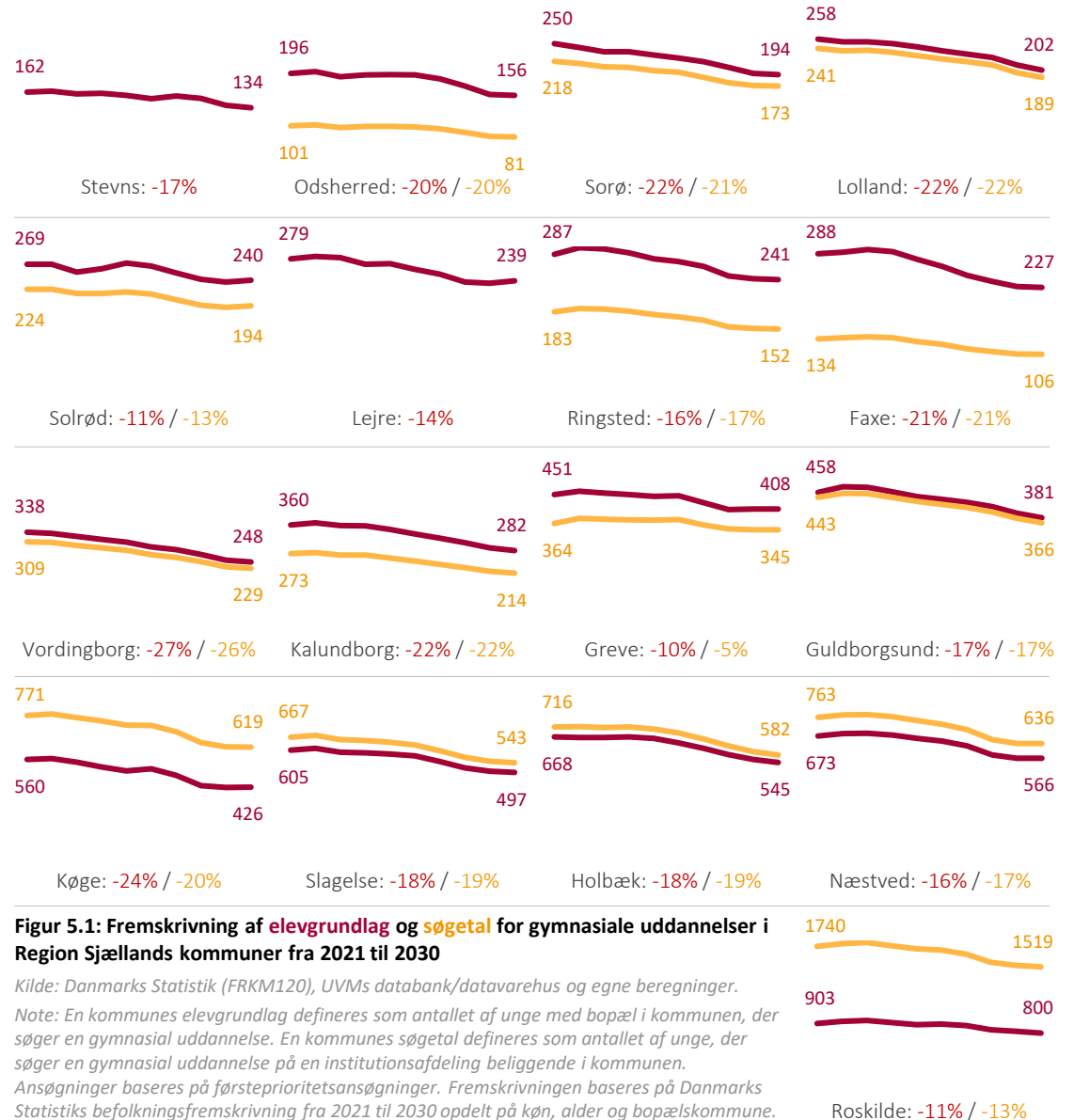
SØGNINGEN TIL GYMNASIALE UDDANNELSER FORVENTES AT FALDE MEST I VORDINGBORG, KALUNDBORG OG LOLLAND KOMMUNE.

Figur 5.1 viser fremskrivningen af elevgrundlag og søgetal til de gymnasiale uddannelser i hver af Region Sjællands Kommuner.

En kommunes elevgrundlag dækker de unge, der har bopæl i kommunen og søger en gymnasial uddannelse. Frem mod 2030 forventes elevgrundlaget at falde i alle Region Sjællands kommuner. Faldet forventes at blive størst i Vordingborg Kommune (27 pct.) og Køge Kommune (24 pct.). Det svarer til hhv. 90 elever i Vordingborg og 134 elever i Køge. De mindste fald forventes i Greve, Solrød og Roskilde Kommune. Her forventer vi, at elevgrundlaget falder med henholdsvis 10 pct., 11 pct. og 11 pct.

En kommunes søgetal udgøres af de unge, der søger en gymnasial uddannelse på en institutionsafdeling, der ligger i kommunen. Det er derfor kun kommuner, hvor der ligger en gymnasial institutionsafdeling, der har et søgetal.

Frem mod 2030 forventes søgetallet at falde i alle de 15 kommuner i Region Sjælland, hvor en institution udbyder gymnasiale uddannelser. Faldet forventes at blive størst i Vordingborg Kommune (26 pct.), Kalundborg Kommune (22 pct.) og Lolland Kommune (22 pct.), svarende til hhv. 80, 59 og 52 ansøgere. Det vil derfor især være i disse kommuner, at de gymnasiale institutioner vil blive udfordret af faldende elevgrundlag og søgetal.

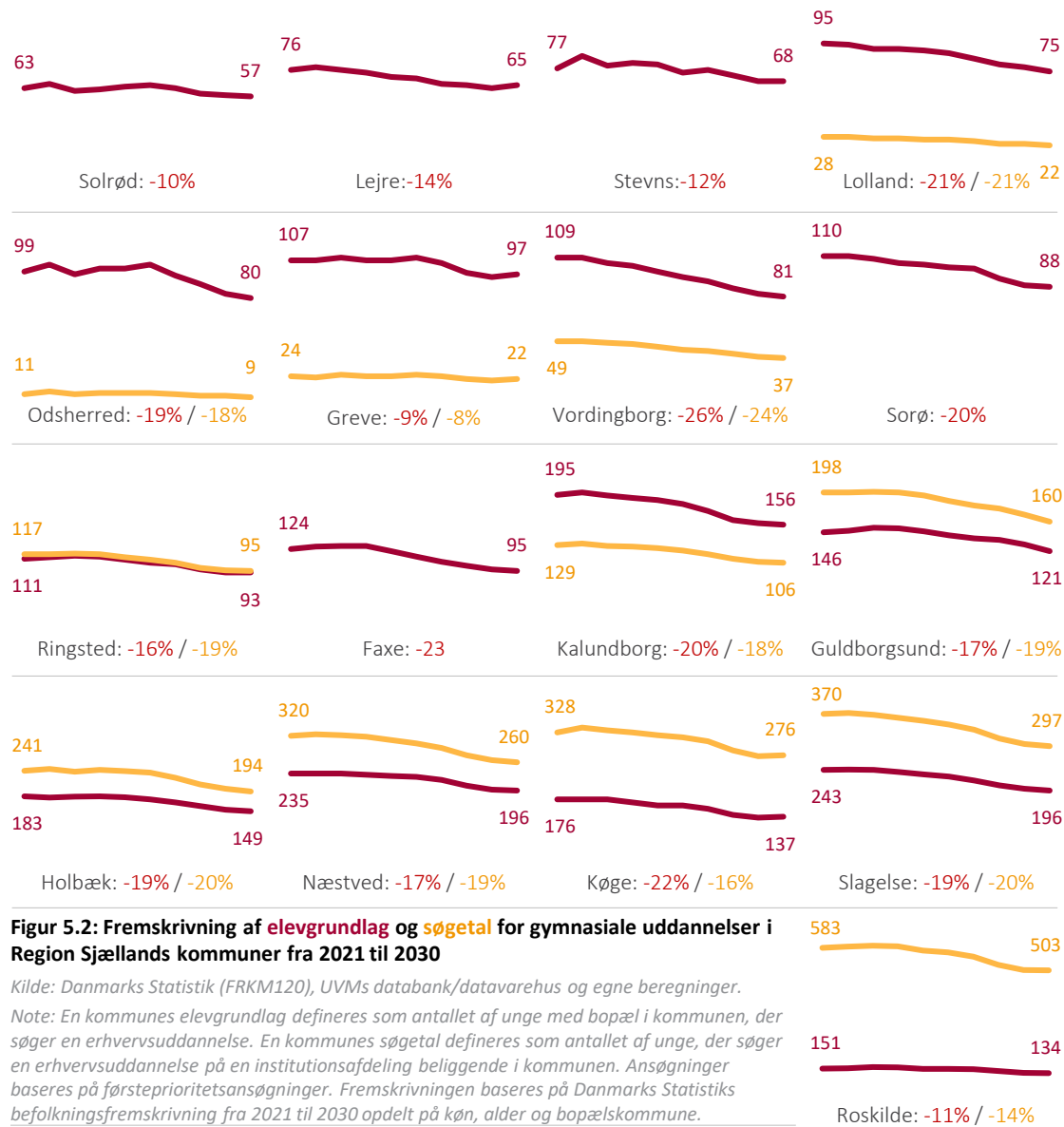

Figur 5.1: Fremskrivning af elevgrundlag og søgetal for gymnasiale uddannelser i Region Sjællands kommuner fra 2021 til 2030

Kilde: Danmarks Statistik (FRKM120), UVMs databank/datavarehus og egne beregninger.

Note: En kommunes elevgrundlag defineres som antallet af unge med bopæl i kommunen, der søger en gymnasial uddannelse. En kommunes søgetal defineres som antallet af unge, der søger en gymnasial uddannelse på en institutionsafdeling beliggende i kommunen.

Ansøgninger baseres på førsteprioritetsansøgninger. Fremskrivningen baseres på Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning fra 2021 til 2030 opdelt på køn, alder og bopælskommune.

SØGNINGEN TIL ERHVERVSUDDANNELSERNE FORVENTES AT FALDE MEST I VORDINGBORG, LOLLAND OG SLAGELSE KOMMUNE.

Figur 5.2 viser fremskrivningen af både elevgrundlag og søgetal til erhvervsuddannelserne i Region Sjælland. Figuren er opdelt mellem regionens kommuner.

Elevgrundlaget dækker unge med bopæl i en given kommune, der søger en erhvervsuddannelse. Ligesom for de gymnasiale uddannelser forventes elevgrundlaget for erhvervsuddannelserne at falde i alle Region Sjællands kommuner frem mod 2030. De største fald forventes i Vordingborg Kommune (26 pct.) svarende til 28 erhvervsskolelever. Herefter følger faldet i Faxe Kommune (23 pct.) og Køge Kommune (22 pct.) svarende til henholdsvis 29 og 39 erhvervsskolelever. De mindste fald forventes i Greve, Solrød og Roskilde Kommune. Her forventes det, at elevgrundlaget falder med henholdsvis 9 pct., 10 pct. og 11 pct.

En kommunes søgetal dækker de unge, der søger en erhvervsuddannelse på en institutionsafdeling med adresse i kommunen. Derfor er det kun kommuner, hvor der ligger en erhvervsskole, der har et søgetal*.

Frem mod 2030 forventes søgetallet at falde i de 12 kommuner i Region Sjælland, hvor der ligger en erhvervsskole. Faldet forventes at blive størst i Vordingborg Kommune (24 pct.), Lolland Kommune (21 pct.) og Slagelse Kommune (20 pct.). Det svarer til fald på henholdsvis 12, 6 og 73 ansøgere. Det vil derfor især være erhvervsskoler beliggende i disse kommuner, der vil blive udfordret af faldende elevgrundlag og søgetal.

Figur 5.2: Fremskrivning af elevgrundlag og søgetal for gymnasiale uddannelser i Region Sjællands kommuner fra 2021 til 2030

Kilde: Danmarks Statistik (FRKM120), UVMs databank/datavarehus og egne beregninger.

Note: En kommunes elevgrundlag defineres som antallet af unge med bopæl i kommunen, der søger en erhvervsuddannelse. En kommunes søgetal defineres som antallet af unge, der søger en erhvervsuddannelse på en institutionsafdeling beliggende i kommunen. Ansøgninger baseres på førsteprioritetsansøgninger. Fremskrivningen baseres på Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning fra 2021 til 2030 opdelt på køn, alder og bopælskommune.

*Note: 4 personer ansøgte i 2021 en erhvervsuddannelse i Faxe Kommune. Ved et så lille antal ansøgere er det ikke muligt at få information om ansøgernes alder, køn eller bopæl. Derfor er fremskrivningen ikke gennemført her.

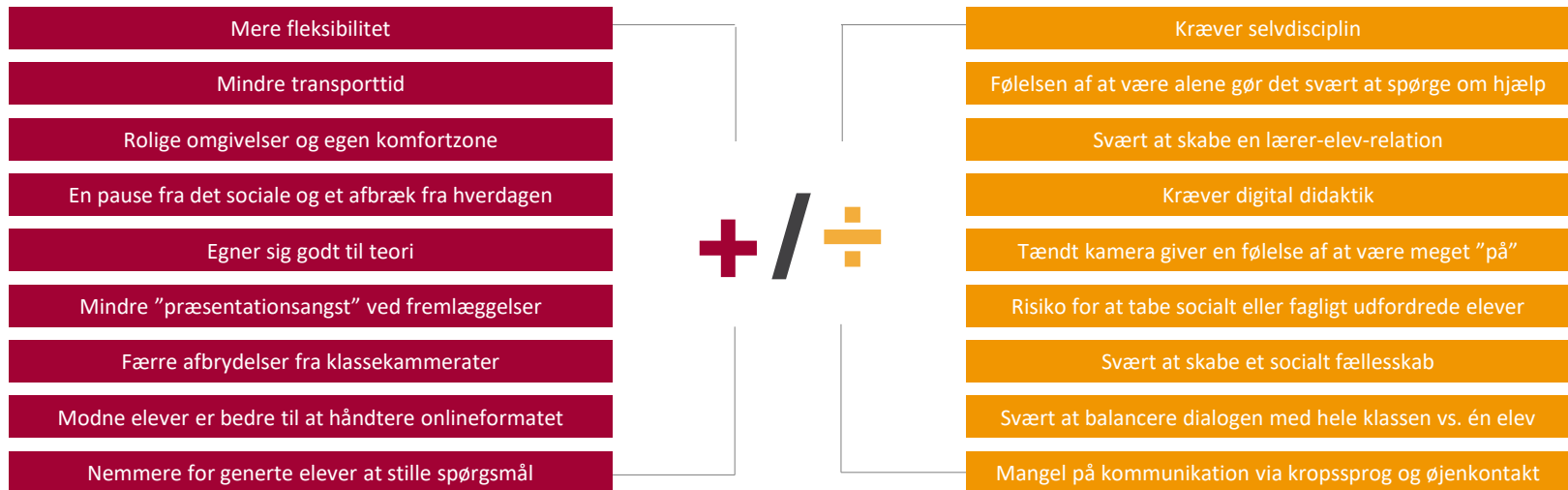
ONLINE UNDERVISNING GIVER FLEKSIBILITET, MEN UDFORDRER DIDAKTIKKEN, RELATIONEN TIL LÆREREN OG DET SOCIALE

En mulig løsning på at sikre uddannelsesdækning i hele Region Sjælland er at etablere hybridskoler, hvor elever i større eller mindre grad modtager en del af undervisningen online. Den sidste del af særtæmet fokuserer derfor på de fordele og ulemper, der opstår, når undervisning flyttes fra det fysiske klasserum til at foregå online. Analysen baserer sig på 16 interviews med 10 elever og 6 lærere fra en erhvervsskole og en HF-uddannelse i Region Sjælland.

Når undervisningen foregår fysisk på skolen, oplever både lærere og elever, at der er større mulighed for at dyrke det sociale fællesskab med klassekammerater og skabe gode lærer-elev relationer fx gennem uformelle snakke og interaktioner. Både lærere og elever fremhæver, at onlineundervisning kræver mere selvdisciplin af eleverne og en særlig forberedelse af lærerne. Omvendt kan onlineundervisning give mere fleksibilitet og rolige omgivelser med færre distraktioner, hvor det kan være nemmere at koncentrere sig.

Figur 5.3 Fordele og ulemper ved onlineundervisning

Kilde: Kvalitative interviews med 10 elever og 6 lærer, der uddanner sig eller underviser i Region Sjælland

” Mine erfaringer er, at hvis eleverne er fagligt stærke og har en god motivation, altså kan se et perspektiv i deres uddannelse, så kan det faktisk godt fungere. Men online undervisning med de elever som mangler perspektiv og ikke er fagligt stærke, det er en virkelig dårlig kombination, fordi det kræver faktisk ret meget disciplin og indre motivation at deltage, når der ikke er en lærer, der siger, man skal (Lærer).

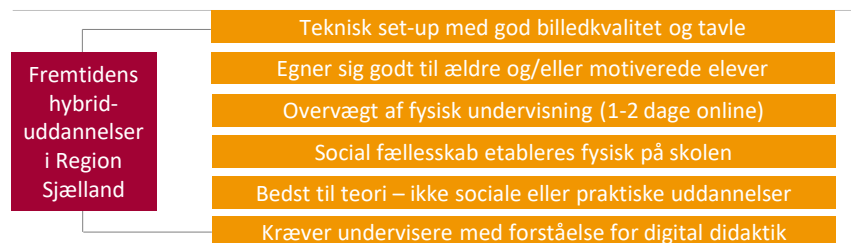
Det jeg synes har været den største udfordring er det med at hanke op i sig selv og tage sig sammen. For der er meget andet der trækker i en (Elev, 28 år).

Jeg har det for det meste godt med at sidde herhjemme arbejde. Jeg bliver hurtigt distraheret i skolen i forhold til herhjemme (Elev, 18 år).

Jeg synes, at man skal møde op på sin uddannelse. Man får så meget mere af at være på uddannelsen. Der er så mange ting, som man mangler, fordi man føler ikke man sidder og kigger hinanden i øjnene, eller man kan ikke rigtig læse kropssprog på hinanden, og der er forsinkelse på lyden og sådan nogle ting. (Elev, 26 år)

Figur 5.4 Opmærksomhedspunkter ved oprettelse af hybriduddannelser

Kilde: Kvalitative interviews med 10 elever og 6 lærere fra Region Sjælland.

”
Jeg tror ikke, at det vil holde folk fra at flytte til storbyerne. For det er jo attraktivt at bo i storbyerne og ikke kun pga. uddannelserne. Men nu bor jeg relativt langt ude på landet. Så jeg havde nok ikke valgt uddannelse lige nu, hvis jeg ikke kunne få onlineundervisning. Så jeg synes, det er rart, at man ikke behøver bo i storbyerne for at få en ordentlig uddannelse. (Elev, 28 år)

Man oplever den fleksibilitet, der ligger online og man opdager, at man gør en forskel for hele det segment, der har behovet for online. Som aldrig vil møde op ellers. (Lærer)

Det er jo en teknisk udfordring, fordi du skal jo have et kamera, der følger underviseren indeni lokalet, og det kræver jo ligesom du har en IT-afdeling, der kan supportere det. (Lærer)

Man skal være opmærksom på ens trivsel. Det går ud over ens sociale kompetencer. Det er godt at kunne være god til snakke og samarbejde. Der er nogle egenskaber vi skal passe på ikke at ødelægge. Og det er svært når man sidder derhjemme bag computeren. (Elev, 19 år)

Nogle gange synes jeg, det kunne være meget godt lige at mødes fysisk, fordi der er ting, som hele tiden går lidt tabt, når man sidder over videopkald konstant, så det kunne være en god idé at mødes bare en eller to gange. (Elev, 18 år)
 ”

HYBRIDUDDANNELSER KRÆVER SELVDISCIPLIN OG ET GODT TEKNISK SETUP – MEN DET SOCIALE SKAL SKABES FYSISK

På denne side behandles barriererne og mulighederne ved at etablere hybriduddannelser i Region Sjælland, der kombinerer fysisk og onlineundervisning. For at skabe en god hybrid-skole er det ifølge lærerne vigtigt at være opmærksom på det tekniske set-up, digital didaktik og det sociale fællesskab. Samtidig påpeger både elever og lærere, at hybrid-skoler i balance kræver en overvægt af fysisk undervisning. En række opmærksomhedspunkter ved oprettelsen af hybriduddannelser opsummeres i figur 5.4.

På tværs af både elever og lærere er der en enighed om, at god online undervisning kræver et godt teknisk set-up, der er brugervenligt for både elever og lærere. For at skabe kvalitet i undervisningen er det derfor afgørende at have god billedkvalitet med tilhørende tavle, god lyd og stabilt internet. Samtidig er det vigtigt, at både lærer og elever har kamera tilsluttet ifølge lærernes erfaringer.

Det tekniske set-up skal dog understøttes af en digital didaktik blandt lærerne. Lærerne har erfaret, at tydelig kommunikation til eleverne om opgaver, gruppearbejde og mødetidspunkter er afgørende for at få undervisningen til at fungere optimalt. I forlængelse heraf er det ifølge lærerne vigtigt at planlægge, hvilket pensum eller hvilke øvelser, der giver mening at gennemgå online fremfor fysisk, idet noget pensum (fx teori) egner sig bedre til onlineundervisning end andet.

Dage med onlineundervisning kan give lærere og elever en større fleksibilitet og fornyet energi til dage med fremmøde, men kræver ifølge lærerne en ekstra opmærksomhed på at skabe god trivsel og et socialt fællesskab. Både elever og lærere mener, det er vigtigt at skabe de relationer fysisk, som skal binde undervisningen sammen online, fordi noget altid vil gå tabt over et videokald – både fagligt og socialt. Ifølge lærerne kræver det en ekstra indsats at etablere en god lærer-elev-relation ved onlineundervisning, og flere elever påpeger, hvordan det er vigtigt at etablere en række sociale arrangementer, hvor man får ansigt – og krop – på medstuderende. Især hjælper det fysiske møde gruppearbejdet på vej, som ellers i mange tilfælde fungerer fint online ifølge eleverne.

Udgivelse:

Region Sjælland 2022

Udarbejdelse og layout af:

Epinion P/S

Ryesgade 3F

2200 Copenhagen N

Tlf.: 87 30 95 00

contact@epinionglobal.com

Tryk:

JT-gruppen

Oplag:

150 stk

Ekstra eksemplarer fås hos:

Region Sjælland

Regional Udvikling

Alléen 15, 4180 Sorø

Tlf.: 57 87 57 50

regionaludvikling@regionsjaelland.dk